

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone Roosevelt 8500 Nighth Phone Roosevelt 3073
Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone Roosevelt 8500 Nighth Phone Roosevelt 3073
Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL. XVI

Kaina 3c

Chicago, Ill. Ketvirtadienis, Rugsėjis-September 19 d., 1929

437

No. 221

Latviai kelia balsą prieš fašistų terora Lietuvoj

20 Lietuvos jaunuolių gresia mirties baismė

Latvių Socialdemokratų Darbininkų Partija šaukia Socialistų Internacionalą ir Genovą protestuoti prieš Lietuvos smurtininkų naujus kruvinus darbus

Rygos "Socialdemokratai" rugsėjo 4 dieną praneša, kad Latvijos Socialdemokratų Darbininkų Partijos Centro Komitetas rugsėjo 3 dieną telegrafu kreipėsi į Socialistų Internacionalo sekretariata, prašydamas pakelti visų kraštų darbininkų protestą prieš kruvinus Lietuvos fašistų darbus.

Centro Komitetas taip pat esąs pasiuntęs telegramą Socialistų Internacionalo biurui Genevoje su prašymu protestuoti Lietuvos atstovams Tautų Sąjungoje prieš rengiamas Lietuvoje žiaurības.

Į Socialistų Internacionalą kreipėsi taip pat Socialistų Lietuvos respublikos gynimo komitetas.

LATVIŲ DARBO JAUNUOMENĖS PROTESTAS.

"Socialdemokratai" toliau praneša, kad dėl persekiojimų Lietuvoj Latvijos socialdemokratinės jaunuomenės draugija ir progresyvių studentų organizacijos šaukė didelį protesto mitingą, ir čia pat laikraštis paduoda Latvijos darbo jaunuomenės protestą, kuris šiaip skamba:

"Iš Lietuvos vėl ateina kruvinių žinių. Į kalėjimus sugrįžti 300 socialdemokratų jaunuolių, kurių 20 jau yra atiduoti karo lauko teismui ir jiems gresia mirties nuosprendis.

"Po visų persekiojimų ir kraujo liejimų, kuriais Volodemo režimas yra taip turtingas, įpėdžiui seka vėl nauji atsiskaitymai su šimtais darbo jaunuolių, kurių vieni nusišalinti yra tas, kad priešingai fašizmui jie pasiliko ištikimi socializmo idealams.

Latvijos socialdemokratinė darbo jaunuomenė su pasibaisėjimu žiūri į naują teroro vilnį Lietuvoje ir griežčiausiai protestuoja prieš naują fašistų dukimą, ir pareiškia, kad kraujo liejimas niekada nenuslopins darbininkų kovos dėl socializmo!"

Atsišaukimą pasirašiusios šios organizacijos:

1. "Darbo Jaunuomenės" Draugijos Centro valdyba.
2. Latvijos Universiteto Studentų Pad. Progr. frakcija.
3. Latvijos Soc.-Dem. Darb. Partijos Studentų Sekcija.
4. Latvijos Universiteto Ebrejų Studentų d-ja "Zukunft".

Oro katastrofos

Karininkas užsimušė aeroplanui nukritus

LONG BEACH, Cal., rugs. 18. — Leito. Walley, rezervinio karininkas, užsimušė, o leito. Hale, taip pat rezervinio, skaudžiai užsigavo jų aeroplanui nukritus netoli nuo vietos aerodromo.

BERLIN, Conn., rugs. 18. — Colonial Air Transport pašto aeroplanui atsimušus čia į Lamentation kalną ir užsidegus, žuvo ugnį pilotas Henry Tallman, 32.

Chicagai ir apilinkini federalis oro biuras šiai dienai praneša:

Iš viso gražu; truputį šilčiau; vidutiniai mainasis vėjai. Vakara temperatūra įvairavo tarp 42° ir 54° F.

Šiandien saulė teka 6:33, leidžiasi 6:55. Mėnuo teka 7:43 vakaro.

Kokių kartais bėdų gali žmogui padaryti juokinga komedija

FITCHBURG, Mass., rugs. 18. — Vietos pilietis James Raymond taip gardžiai kvatojo teatre, kur krutamas pavyksiais buvo rodoma komedija, kad atsitiko šitokių dalykų:

Pirma, James prarijo savo dirbtinius dantis.

Antra, James balkono laiptais nusirito žemyn.

Trečia, kažkas riktelėjo: "Gaisras!" ir buvo pašaukta gaisrininkų komanda, tik jokio gaisro nebuvo.

James truputį užsigavo, ir jam buvo pašauktas ambulansas. Paskui gydytojai kankino, kol išėmė prarytus jo dantis.

Katastrofingas kurinimo aliejaus sprogimas

BELGRADAS, Jugosl., rugs. 18. — Įvykęs netoli nuo čia kurinamo aliejaus rezervuaro sprogimas penkis žmones užsprogė, o daugiau kaip 30 sužalojo.

Nuteisti dėl žmogžudybės, papildytos prieš 20 metų

NEW YORKAS, rugs. 18. — Du italai, Gaspare Micelli ir Giuseppe Barbaccia, per 20 metų gyveno New Yorke. Per tą laiką jie vedė ir susilaukė po kruvą vaikų. Dabar abudu bus deportuoti į Italiją, kam jie buvo rasti kalti dėl žmogžudybės, papildytos 1909 metais ir nuteisti dviem dešimtmetų kalėjimo.

Fašistai Austruose toliau vis labiau imasi riesti galvą

Heimwehr'as reikalauja, kad krašto konstitucija būtų pakeista Italijos fašizmo pavyzdžiu

VIENA, Austrija, rugs. 18. — Austrų fašistai ketina reikalauti griežtų pakeitimų krašto konstitucijoje.

Vadinamo Heimwehr'o — pusiau kareivinės katalikų fašistų organizacijos — vadai šaukia ateinančių sekmadienį masinį mitingą, kuriame bus priimti planai kovai su socialdemokratija ir paskelbti respublikos konstitucijos keitimo reikalavimai. Fašistai reikalauja, kad parlamentas būtų renkamas ne visuotiniu balsavimu, bet kad vieną jo narių pusę paskirtų provincijų seimai, o antrą pusę — biznis ir profesijų organizacijos, Italijos ir Ispanijos pavyzdžiu. Parlamento narių skaičius kad būtų sumažintas nuo dabartinio 165 iki 150, o senatas panaikintas. Senatą kad pakeistų didžioji taryba — irgi Italijos fašistų pavyzdžiu, — kuri turėtų didelės galios, dągi galios atvesti krašto prezidento paskirtus ministrus, jei didžioji taryba turės tam priežasčių. Prezidentas kad turėtų daugiau galios, nekaip dabartinė konstitucija jam leidžia.

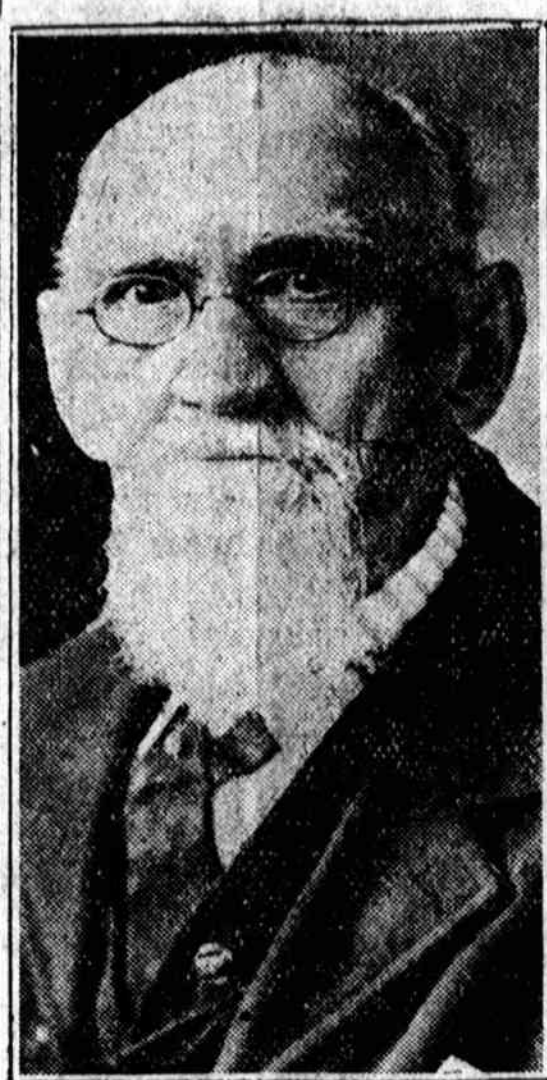
Bet kadangi Austrijoje, ypač čia Vienoje ir kituose centruose, socialdemokratija yra labai stipri, tai fašistų pasikėsinimai vargiai turės kokio pasisekimo.

Vokiečių karininkams įsakė išeiti iš bajorų ordeno

BERLYNAS, Vokietija, rugs. 18. — Krašto apsaugos ministeris gen. Vilhelmas Groener išleido įsakymą visiems karininkams, kurie yra "Vokiečių Bajorų Draugijos" ("Deutsche Adelsgenossenschaft") nariai, kad jie iš tos organizacijos pasitrauktų.

"Adelsgenossenschaft'o" tikslas yra išlaikyti bajorų privilegijas, ir visi senosios kaizerinės vokiečių bajorijos ir aristokratai nariai tos organizacijos priklauso.

Apsaugos ministerio įsakymas paliečia daug karininkų, jų tarpe visų divizijų vadus, kadangi respublikos kariuomenėje daugybė jų pasiliko iš kaizerio laikų.

(Pacific and Atlantic Photo)
WASHINGTON, D. C.—Owen Thomas Edgar, paskutinis Amerikos-Meksikos karo veteranas, kuris šiomis dienomis mirė Washingtone. Tas karas, kaip žinia, įvyko 1846 m. Edgar buvo 98 metų amžiaus.

Projektas puolamai valstybei remti nuėjo komisijon

GENEVA, Šveicarija, rugs. 18. — Sumanymas, kad Tautų Sąjunga teiktų paramos bet kuriai valstybei, kuri būtų kitos valstybės — puolama, tapo atiduotas arbitražo ir saugumo komisijai, kuri sutaisys galutinį projektą. Projekto tekstą komisija pristatys specialiai konferencijai, arba kitam Tautų Sąjungos seimui.

Nugina žinias apie šaukimą 5 valstybių jūros konferencijos

LONDONAS, rugs. 18. — Britų vyriausybė nugina pasiūlymus Londono ir New Yorko spaudos parnešimus, busią premjerą MacDonaldą jau pakvietę, per jų ambasadas, Japoniją, Franciją ir Italiją dalyvauti penkių valstybių jūros konferencijoje Londone ateinančio sausio mėnesį. Britų užsienio reikalų departamentas sako, kad tie parnešimai esą iš oro pagauti, ir kad jokio dar nutarimo nebuvo padaryta apie tokios konferencijos šaukimą.

[Ankstesnės telegramos iš Londono skelbė, kad Britų premjeras Ramsay MacDonald painformavęs Francijos, Italijos ir Japonijos ambasadorius, kad jis pasiuntęs Britų ambasadoriams atitinkamose sostinėse instrukcijas pakviesti jų valdžias dalyvauti penkių valstybių jūros nusiginklavimo konferencijoje, kuri prasidėsianti trečią sausio mėnesio savaitę, Londone].

Kurčių nebylių pora užvo ginklinės ugnį

NASHVILLE, Tenn., rugs. 18. — Gaisre, kuris čia sunaikino ginklų ir dvejetų kitų trobesių, žuvo ginklinės sargas Elias Wills, 54, ir jo žmona. Abudu jie buvo kurčiai ir nebyliai.

Rusų lakunai pasirengę iškristi į Alaską

NKOŁAJEVSKAS, Sibiras, rugs. 18. — Rusų aviatorius Semion Sestakov, kuris su trimis savo draugais skrenda aeroplanu "Sovietų Zemė" iš Maskvos į New Yorką, šandien atliekė į Petropavlovską, svarbiausią miestą Kamčatkos pusaly. Iš Petropavlovsko "Sovietų Zemė" išlėks per šiaurės Ramųjį vandenyną į Alaską.

Sovietai renka mongolus į raudonąją armiją prieš Kinus

HARBINAS, mandžur., rugs. 18. — Kinų karo vyriausybės pranešimas sako, kad sovietų Rusų aeroplanai bandė bombarduoti Motano upės tiltą, Mulino rajone, bet neturėję pasisekimo.

Pranešimas dar sako, kad sovietai verbuoja mongolus į raudonąją armiją ir jau turi Bargoj, Sibiro-Mandžurijos sienoj, dvi mongolų raitelių brigadas.

Kinų taikos sąlygos (Maskvai neprimtinios)

MASKVA, rugs. 18. — Sovietų valdžia per Vokiečių ambasadą pranešė Kinų valdžiai, kad jos pasiūlytos sąlygos ginčui dėl Rytų Kinų geležinkelio išlyginti Maskvai neprimtinios.

Nugina kinų žiaurumus su rusais Mandžurijoje

PEIPINGAS (Pekinas), Kinai, rugs. 18. — Vokiečių legacija Kinuose nugina Maskvos padarytus kaltinimus, busią kinai skerdžią sovietų piliečius Mandžurijoje ir šiaip nežmoniškai žiauriai elgiasi.

Visi kiti nekomunistai Rusijoje internuojami

BERLYNAS, rugs. 18. — Telegrafo pranešimas iš Kauno sako, kad gautomis ten žiniomis iš Maskvos visi Kinų valdiniai Rusijoje, kurie nėra komunistai, arba rusų profsojų nariai, internuojami Maskvoje, Leningrade, Irkutske ir Čitoje.

Sovietų vyriausybė Maskvoje sakanti, kad jiems bus išduota proga grįžti į Kinus.

Rusų puolimai padarė Kinams \$25,000,000 žalos

SANCHAJUS, Kinai, rugs. 18. — Tautinė Kinų vyriausybė apskaičiuoja, kad sovietų Rusų kariuomenės puolimai Mandžurijos sienoje padarė materialinės kinams žalos 25 milijonus dolerių.

Bernard Shaw mokosi skraidyt aeroplanu

LONDONAS, rugs. 18. — Praneša, kad garsus dramaturgas Bernard Shaw, kuris yra jau 73 metų amžiaus, dabar mokosi skraidyti aeroplanu.

SANTA PAULA, Cal., rugs. 18. — Dideli girių gaisrai, kurių Venturos kauntėje sunaikino 25,000 akrų miško ir padarė apie 3 milijonus dolerių žalos, dabar tapo iš dalies sustabdyti.

Smurtininkai sumušė komunistų unijos organizatorių

KINGS MOUNTAIN, N. C., rugs. 18. — Praeitą naktį penki vyrai įsiveržė čia į namus, kur gyvena Cleo Tessner, komunistinės National Textile Workers unijos organizatorius, ištraukė iš lovos Tessnerį, automobiliu išsigabeno jį toli laukus ir, skaudžiai sumušę, jį ten pametė.

Pusvalandį prieš Tessnerio suėmimą buvo dinamitu išsprogdinta platforma, pastatyta tuščiame sklype, iš kurios komunistų oratoriai kas šeštadienio vakarą skaidavo kalbas tekstilės įmonių darbininkams.

"Pavargęs biznierių" pačios ir vaikų nuteistas mirti ir pakartas

BUDAPESTAS, Vengr., rugs. 18. — Kai Emerich Szabo, 50 metų amžiaus Maria Hegy mėslietio kolonialinių prekių krautuvininkas, pasisakė, kad jis ketas parduoti savo krautuvę ir palikti savo pačią, dvejatą dukterį ir sunų manytis kaip tinkami, šeima padarė konferenciją. Konferencija virto karo teismu, ir jo nuosprendis buvo — mirtis.

Szabo ginčijosi, įrodinėjo, kad geriausias savo gyvenimo metus jis paaukojęs savo rietenai pačiai ir nedėkingiems vaikams, kad jis daugiau nei nusipelnęs turėti, galų gale, ramumo, ir manęs galėsiasis dabar ramiai pagyventi pinigais, kuriuos gausias krautuvę pardavęs.

Tėvo argumentai nieko jam nepadėjo. Šeimos nuosprendis buvo padarytas ir jos pačios įvykintas. Kai Szabo lauktais krautuvės pirkėjas atėjo dar pasiderėti, jis rado krautuvininką krautuvęjį pakartą. Pati ir dukterys jį palaikė, o sunus virvę ant kaklo užnarino.

MEKSIKOS MIESTAS, rugs. 18. — Iš Torreono praneša, kad ten įvyko kautynių tarp priešingų partijų kandidatų į prezidentus šalinių. Vienas asmuo buvo nukautas, o vienas policininkas pašautas.

MEKSIKOS MIESTAS, rugs. 18. — Iš Torreono praneša, kad ten įvyko kautynių tarp priešingų partijų kandidatų į prezidentus šalinių. Vienas asmuo buvo nukautas, o vienas policininkas pašautas.

LIETUVOS ŽINIOS

Komunistų demonstracija ties Kauno kalėjimu

Suimta 33 komunistai, 14 moterų ir 19 vyrų.

KAUNAS. IX. 1. (Elta). Vakar 1 val. 20 min. "komunistų jaunimo šventės" proga prie Kauno kalėjimo mėgino susipiešti grupė komunistų. Tačiau manifestacija pradėti jiems nepavyko.

Kriminalinės policijos valdininkai suėmė 33 komunistus, jų tarpe 28 žydus. Visos suimtos 14 moterų — žydės. Pas vieną žydę rasta raudona vėliava su komunistiniais obalsiais.

Amerikiečiai myli "šlapumą" Lietuvoje

Rokiškio amerikietis B. pakliko tokią sąskaitą: "Gimimėms dovanų daviau 600 dol., Rokiškio viešbuty su mergelėmis pragėriau 1200 litų. Skapišky su mergomis pragėriau 972 litų. Svečiavimas ir užpuodinau iš viso už 3405 litus. Alaus 2120 litų baltos dektinės. Madero už 680 litų, vyno už 820 litų, konjako už 360, užkandžiai ir šiaip pragyvenimas 6683 litai ir 80 centų, elgetomis 47 litus".

Amerikietės M. vestuvėse pragėrta 14,890 litų. Man pačiam teko maityti, kad amerikiečiai užėję kaimo jaunuomenę gerenciją samagonę, geresniam gerimui gauti sumetė 40 dolerių. Ar negeriau būtų buvę, kad tiems jaunuoliams laikračių užrašė?

Pabaltijos mokytojų konferencija Kaune

KAUNAS. — Rugsėjo 1 d. L. M. Profs. pirm. p. B. žygelis buvo Rygoj, kur dalyvavo Pabaltijos mok. s-gos biuro posėdy. Biuras svarstė ateinančios Pabaltijos mokytojų konferencijos kongreso, kuris ateinančią vasarą įvyks Kaune, dienotvarką.

Kongrese be Pabaltijos valstybių mokytojų dalyvaus ir Skandinavijos mokytojai.

15-kos Metų Patyrimas

Išmokino Naujienų Pinigų Siuntimo Skyriaus Vedėjus surasti greičiausiai ir tikriausiai kelius pinigų siuntimo Lietuvon.

Naujienos pasiūnčia pinigus paštu ir telegrama. Pinigai išmokami į trumpiausią laiką.

Siųsti pinigus per Naujienas yra labai saugu, nes Naujienos apsaugoja Jūsų pinigus savo turtu ir savo geru vardu.

Naujienų ofisas atdaras nuo 8 ryto iki 8 vakaro. Sekmadieniais nuo 9 ryto iki 1 po piet.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

Tarp Chicagos Lietuvių

Joniškėčių Klubo susirinkimas

Ateinanti sekmadienį, rugsėjo 22 dieną, Krenčiaus svetainėje, 4600 So. Wood St., 1:30 val. po pietų, įvyks Joniškėčių L. K. Klubo svarbus susirinkimas.

Joniškėčių klubo valdyba pereiną penktadienį, rugs. 13 d., laikė posėdį ir pagamino gerokai pluoštą sumanymų, kurie ateinančių susirinkimų bus patiekti nariams svarstyti. Taip pat tikimasi, kad ir nariai patieks sumanymų šio sezono darbuotei.

Išduos platų pranešimą iš savo lankymosi Lietuvoje musų klubo narys K. Laucius. Jisai pasakos daugelį įdomių dalykų apie Lietuvos gyventojų padėtį.

Atsibuvusio antrojo pikniko

Nuo Šalčio -- Alkalizuokit Savo Sistemą

Daktarai visur prirašinėja šį naują gydymą nuo šalčio; ir jis tūkstančiams suteikia smagumo savo greita pagalba, jei vartojamas tiksliai.

Pradėkit kai jus jaučiate besiriantį šaltį. Paimkit šaukštuką Phillips Milk of Magnesia stiklė vandens, ryte, dieną ir vakare, pirmą dieną. Padarykit tą patį ir antrą dieną. Paskui imkit tik vakarais.

Šalčiai sumažina alkalinumą jūsų sistemoje. Štai kodėl jus jaučiatės skaudus, karščiujantis, silpnas, pusiau ligonis nuo jų. Phillips Milk of Magnesia yra alkalinis, todėl jis padeda išlaikyti jūsų sistemos alkalumą.

Per penkis dešimt metų šis malonus alkalinas buvo garsus kaip prieš-rugštis vaistas. Daktarai prirašinėja Phillips Milk of Magnesia; ligoninės jį vartoja; milijonai žino, kaip jis pašalina surugusius vidurius, gasus, nevirškinimą ir kitus per daug rūgščių simptomus. Visos aptiekos jį rekomenduoja. 25c ir 50c bonkos su pilnais nurodymais platiems jo vartojimams.

"Milk of Magnesia" buvo J. V. registruotas prekybos ženklas Chas. H. Phillips Chemical Co. ir jos pirmtakų Chas. H. Phillips nuo 1875 m.

komitetas žadėjo išduoti raportą. Taigi, kaip matote, šis susirinkimas turės daug ką išklaušyti, apsvaistinti ir nutarti. Ir nėra mažiausios abejonės, kad nariai atsilankys jį kuo skaitlingiausia.

Pasilinksminimo vakarėlis

Toje pačioje svetainėje, tuoj po susirinkimo, prasidės visų Joniškėčių klubo narių pasilinksminimo vakarėlis. Bus gera muzika, prie kurios galėsime smagiai pašokti. Taip pat bus skanių užkandžių; na, bus ir kai ko kita. Visa tai nariams nieko nekaustuos.

Vadinasi, sezoną pradėsime smagiai, o jei gerai padirbėsime, tai ir užbaigsime jį linksmam.

Tad valio Joniškėčių klubas su linksmomis ir naudingais žiemos sezono darbais!—Narys.

Reikia paremti lietuvių

Ne pinigais, ne aukomis, bet balsais; tas nieko nekaustuos.

Dienraštis "Chicago Evening American" šiuo laiku yra paskelbęs kontestą, kuriame ir vienas lietuvis dalyvauja.

O kontestas yra toks: kalbamasi dienraštis duoda dešimt automobilių, kaip dovaną, dešimčiai Chicagos policininkų (kiekvienam po automobilį), už kuriuos to dienraščio skaitytojai paduos daugiausia balsų, kaip už labiausiai populiarišką vietos policininkus.

Konteste dalyvauja lietuvis. Jo vardas ir pavardė yra Joseph Mitchell, star No. 3484. Jisai tarnauja detektyvų biure. Gyvena jis Brighton Park apskrityje.

Kalbamas kontestas pasibaigs šio mėnesio 28 dieną. Laiko nedaug. Bet lietuviui, dar lengvai galėtų padėti lietuvių prijaunė.

Visa, ką lietuviui turėtų padaryti, tai iškirpti talpinamą minėtame dienraštyje (Chicago Evening American) kuponą ir pasiųsti jį nurodytu adresu (jei neklustu) į Detektyvų Biuro centrinę buveinę (Detective Bureau Headquarters).

Padaryti tati nesunku. Juk šiaip ar taip išleidžiama trys centai laikraščiu nupirkti. Kodėl gi neiškirpti kuponą ir nepasiųsti jį, įrašius Mitchellio vardą ir pavardę jį, nurodytu adresu?

ATEJO "Kultūros" No. 8. Galima gauti "Naujienose". Kaina 45 centai.

Joseph Mitchell yra jau ne vienas lietuviui gero padarys. Dar ne vienas jis padarys gero. Žinau, kad ne vienas Chicagos lietuvis, nors ir gerai apsipratęs su miestu, su miesto įstaigomis, jau kreipėsi į Mitchell ir nesigailėjo tai padarys. Ne vienas dar kreipsis, ba, kad ir policijoj, lietuviams su lietuviu lengviau susikalbėti, ir lietuviui policininkui lietuviui yra artimesni, ir jų vargus ir bėdas jis gali geriau suprasti ir atjausti, negu kitatautis.

Taigi paremkite šį kartą Juozą Mitchell'į. Tati nieko jums nekaustuos. O padarysite žmogui gero, ypač kad jisai yra švarus ir sąžiningas miesto tarnautojas. —Report.

Roseland

Gudrumas

Kai kurie ir komunistai išgudrėjo. Surengia jie išvaizvimą Washington Heights miške, bet patys išvaizvoja kitur. Mat, patys nebenori mėtyti dolerius raudonam bižnui, tą "garbę" jie palieka pašaliniam žmogui. Tą aš pastebėjau pereiną sekmadienį.

Skaiciau komisarų gaziotoje, kad rengiamas išvaizvimas su dovanomis Ateities Ziedo Vaidų Draugijės ir Jaunų Darbininkų Klubu naudai, Washington Heights miške. Tokius išvaizvimus karšti komunistai pirmiaus remdavo finansais, bet dabar kas kita.

Pp. Klubus, buvusius karštus pritarėjus ir keletą kitų (kurių vardų nežinau) mačiau pereiną sekmadienį Lietuvių Tautiškoje Kapinėse, atidengiant "dėdei" Sernui paminklą. Reikiama, visas tas jų karštumas pradeda išgaruoti iš galvų.

Tai, žinoma, geras apsirovimas, kad pradeda protauti,

mažiau duoda save komisarams išnaudoti. Juk mes gyvenam dvidešimtoje šimtmeityje. Jeigu iš turčių jungo norime išsiliuosuoti, tai kam dar lysti į raudonųjų komunistų jungą?

Komisarai, budami gudresni už paprastuosius narius, kai kada paskelbia, buk jie rengia išvaizvimą geram tikslui. Bet žiūrėkite — kitokiems tikslams jie tą pelną sunaudoja.

Kurie mažiau prasilavinę, tie mano, kad jie, nučję pas komunistus, ten apsišvies. Bet tikrenybėje yra kaip tik atbulai. Aš pats pamaciau, kad komunistai patys mažiau yra apsišvietę už paprastus darbininkus. Imkime, pavyzdžiui, kad ir tokius komisarus: jie mažai yra apsišvietę. Juk visiems gerai žinoma, kad jie apsilūsi namą nemoka pasitaisyti; dar nemoka viešose parkuose užsilaikyti. Darbininke, kiek kartų tu esi vaikščiojęs viešose parkuose — tave niekas neužkabino. Klausimas: kodėl? Atsakymas: todėl, kad tu žinai kaip civilizuotam žmogui pridera užsilaikyti viešose parkuose. Bet komunistai nežino.

Jie į tokias vietas pakliuvę rėkia, šaukia lig tie teliokai, lipdami per virbinę tvorą.

Gal manysite, kad komisarami alkani vaikišči? Jeigu taip būtų, tai kur dingsta tie visi pinigai iš komunistų fondų? Visiems yra jau aišku, kad juos sunaudoja komisarai.

Samozvancės gyvėsi, kad jų kuopa skaitlinga. Jos laikė susirinkimus Palmer Parke. O dabar buvo skelbiama komisarų gaziotoje, kad pradės laikyti susirinkimus kokiam ten sklype. Iš to galima manyti, kad jų ta kuopelė sumažėjo.

Sumažės ir žvaigžutė kuopa. Mat, jie kitur nebegaus laikyti susirinkimus veltui. Po laikui visi komunistai gailės už išardymą viešojo "Aušros" knygyno. —Zvalgas.

CHICAGOS ŽINIOS

Laikai mainosi

Vakar buvo nagrinėjama teisme byla p. Truly Shattuck. Moteriškė seniau buvo ytin plačiai paskilbusi aktorė. Vakar gi ją kaltinta pavogimu žalos dressės iš beismento vienos vidurmesčio krautuvių.

Moteriškė sužeista gal mirtinai

Moteris, kuri pasisakė esanti Mrs. Ruth Davis, sužeista, kai ji važiuavo teksikebu ir kai šoferis įvažiavo į kitą autą. Teksiškebo šoferis pabėgo, o moteris veikiausia mirs.

Gaisras išvijo 12 šeimynų

Gaisras, kilęs adresu 901 Belmont avenue, išvijo gatvėn dviliką šeimynų, gyvenusių tame name. Nuostolių turtui gaisras padarė jį \$5,000.

Atėmė \$600

Du banditai paskambino p. James Wallace, 42 m., namų duris, 3410 W. Ohio street. Moteriškė pradė duris. Du vyrai grumodami revolveriais įsibrovė vidun ir atėmė iš jos \$600, kuriuos paliko jai mirdamas jos tėvas.

Paskelbė operos savaite

Mėras Thompsonas specialie proklamacija paskelbė Chicago Civic operos savaite laikotarpiui nuo 5 iki 12 d. spalio mėnesio.

Vėl pinigų reikia

Chicagos finansai pastaraisiais metais buvo labai sumažėję. Kart kartėmis tartasi kaip juos pataisyti. O dabar, iki gruodžio 31 d., reikės miestui dar apie \$13,500,000 sumokėti, kad likviduoti trejetą paskolų.

Dar viena bomba

Eksplodavo bomba prie tuščios krautuvių adresu 512 Kedzie ave. Išbircio langai, sutruko vandens dudos name.

Garsinkitės Naujienose

Namų Pakėlimas, Pamatai, Saulės Seklyčios, Murinės ar Medinės

\$5 įmokėti, trys metai išmokėjimui

REMODELIAVIMAS

Vidaus ir iš lauko atliekamas specialus su daugelio metų patyrimu.

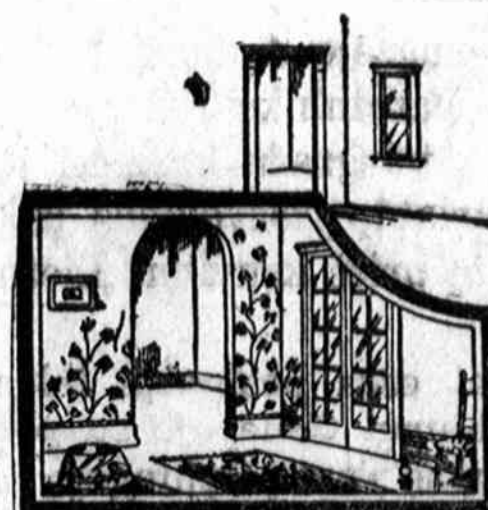

VISKOS

Leiskite parodyti jums, kaip jūs galite labai pigiai padaryti visas išrenuojamas.

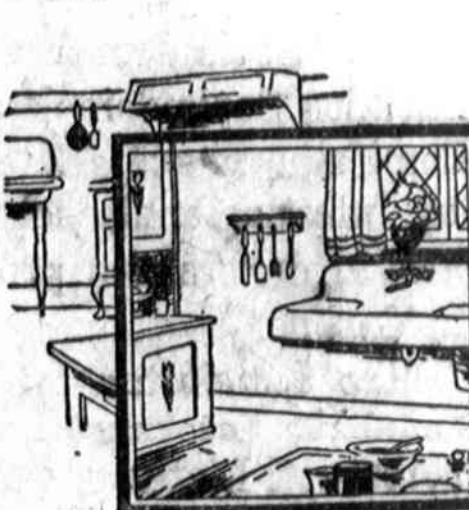
PORČIAI

Pasidžiaukite patarumais priekinių ar užpakalinių porčių.

GARAŽAI

Kaip mediniai, taip ir mūriniai; jie patys užsimoka už save randomis.

PAMATAI

Cementinių blokų, mūrinių, ar cementinių. Pakėlimas ir ištiesimas. Geras darbas.

PLUMBINGAS

Plumbingas ir maldynės, tile grindys ir sienos įdėdamos.

Leiskite musų atstovui atvažiuoti jums patogiu laiku ir nuvežti pas mus patenkintus kostumerius ir parodyti jums musų darbą.

MARVEL CONSTRUCTION
428 South Kedzie Ave.
Tel. Nevada 6820
Vardas _____
Adresas _____
Telefonas _____

Geriau Busite Patenkinti, Jei Sau Radio Pirksite iš žinomų ir pilnai atsakančių KRAUTUVIŲ

Peoples Furniture Co

CIA aplaikysite veiklesnį ir mandagesnį patarnavimą per patyrusius pardavėjus ir radio mechanikus; kainą rasite vieną ir teisingą visiems—pasirinkimas didesnis ir vien tik iš atsakomųjų Radio išdirbysčių, kaip tai:

ZENITH
RADIOS

Majestic
RADIOS

RCA RADIOLAS

Atwater Kent

FADA
RADIOS

KIMBALL
RADIOS

Lengvų Išmokėjimui Suteikiami Visiems

SOUTH WEST SIDES LARGEST STORES
The Peoples Furniture Co
FURNITURE, RADIOS, PIANOS, RUGS, STOVES & GEN. HOUSEHOLD GOODS
BETTER
EVERYTHING For The HOMES

4177-83 Archer Ave.
Telephone LAFAYETTE 3171

2536-40 West 63rd Street
Telephone HEMLOCK 8100

5 Dienos Per Vandenyne
I ir iš
LIETUVOS
per Cherbourg ar Bremeną
didžiausiais ir greičiausiais Vokietijos laivais
BREMEN-EUROPA
Tik 7 Dienos į Lietuvą
Nupjintos trečios klesos "Round Trip" kainos. — Patogus ir tiesioginis susisiekimas geležinkeliais su kiekviena Europos dalimi.
Reguliariai savaitiniai išplaukimai kitų populiarių Lloyd laivų
Del sugryžimo sertifikatų ir kitų informacijų pasitarkite su savo vietos agentu, ar su
NORTH GERMAN LLOYD
130 W. Randolph St., Chicago.

25 METAI KAI ATGAVO SPAUDĄ
Bet tik pirmą kartą išsigijom tikrai kultūriška "NAUJO ŽODŽIO" leidžiama dvasiaitvini spalvota žurnala
"VAPSA"
Joks žurnalo žurnalas neturėjo tokio bendradarbių sastato: A. Varbas, K. Alijošius, J. Herbačiauskas, Pivoša, Jul-Boks, J. Kulakauskas, A. Smetona, J. Martinaitis, K. Kalpokas ir kiti.
PRENUMERATA su priedais metams 10 litų, trims mėnesiams 2 lt. 50 ct. Dabar iki metų galo tik 7 litai.
Rašykite:
"Vapsva", Kaunas, Maironio 6.

Tik Produktas

Nepalyginamos Kokybės

ir absoliučio vienodumo gali likti vadu savo srityje tik tris metus. — Šiandie Budweiser Barley Malt-Syrup yra vienas iš Amerikos populiariausių rūšių. — Pardavinėjamas visur.

Budweiser Barley-Malt Syrup

Kad pagerinti skonį ir padidinti maistingumą jūsų duonos, keksių, sausainių, doughnutų, kepdami vartokite Budweiser Barley-Malt Syrup

Yra garantuojama, kad neturi pridėkų, dirbtinio skonio ir dirbtinių spalvų.

Anheuser-Busch
St. Louis

Tarp Chicagos Lietuvių

Atostogos

Pabaiga

Lietuviai ukininkai myli dainas pokiliuose. Taip ir šį vakarą dainuota nemažai. Ir vakaro žvaigždės dainoms buvo pp. Kurtinaitis ir Pobiedinskis. Kalbamos šienapiūtės pabaigtuvių iškilmės pasibaigė apie 1-mą valandą nakties: ne per anksti net miestelėnams, ne juk jau ukininkams.

P-nia Januliasukienė turi grosernės būtiną ir ukį. Ji paeina iš Chicagos. Bet daugiau nebegrįš į miestą, nes ukių gyvenimas jai labiau patinka.

Aplankiau ir daugiau lietuvių ukininkų, bet kitų pavardžių neatsimenu. Turiu betgi pasakyti, kad nei vienas jų nemano grįžti į miestą. Svarbiausias vietos ukininkų užsiėmimas tai pienininkystė. Ką kurie lietuviai ukininkai surenka už pieną po šimtą dolerių savaitei—tik, žinoma, geriausiu karvių melžimo sezonu.

Žemė šioje apylinkėje yra gera. Daugiausia juodžemis, smiltynų kaip ir nėra. Auga dobilai, motiejukai ir kornai. Todėl fermeriai gali išlaikyti daug karvių. Ukininkas, turintis 60 akerių, išmaitina 13 karvių ir jaunų gyvulių 6, arklių 2. O smiltynuose ir gudriusius ukininkas to nepadarys. Todėl drįstu patarti turintiems palin-

kimą fermeriui pirkti ukį Thorp, Wis., apylinkėje.

Kai del apšvietos, tai ukininkai neatsilikia nuo miestelėnų. Laikraščių užtiksi kiekvienoje gręčioje. Pas Mikolainį ateina "Tėvynė", "Margutis" ir "Vienybė". Pas Kurtinaitį—"Naujienuos" ir "Margutis". Anot Kurtinaitio išsitarimo, "aš be "Naujienuos", kaip be druskos; pas mane jos turi būti ant stalo". Pabedinskį lanko "Keleivis" ir "Tėvynė". Pas Kazlaučiūną ateina "Naujienuos".

Ir kiekvienas ukininkas skaito kokį nors laikraštį. Lietuviai ukininkai supranta ir mokyklų svarbą. Tai galima spręsti iš to, kad kiekviena šeima leidžia savo vaikus į mokyklą, kas kiek gali.

Kurtinaičių sunus (dabar mires) buvo inžinierius. Mikolainių duktė—mokytoja, Budriaus sunus mokosi medicinos. Prelgausko sunus baigęs mokytojų kursų, o dabar mokosi inžinierystės. Yra ir daugiau lietu-

vių vaikų lankančių mokyklas. Bet ką jie studijuoja, neteko patirti.

P-nas Mikolaitis—seniausias ukininkas Thorp apylinkėje. Užtai vietos gyventojai vadina jį "ukininkų karalium". Ukininkaudamas per 35 metus jis ne tik kad neištautėjo, bet dar savo kaimynus įsai palaikė lietuviškoje dvasioje. Paimkime kad ir jo paties šeimyną: visa nešioja lietuviškus vardus—sunus Keistutis ir Gediminas, dukterys Birutė ir Milda.

Besilankydama pas lietuvių ukininkus kuone kiekvienoje gręčioje girdėjau lietuviškus vardus.

Thorp lietuviai ukininkai ir miestiečiai gyvena sutikime. Lietuviai užlaiko tautiškas kapines ir užlaiko jas tvarkingai; apseina be bažnyčios. Lenkų yra didesnis skaičius, negu lietuvių, bet šie nepajėgia įsteigti savo kapinių. Ale lenkai užlaiko keturias bažnyčias.

Vienas iš įdomiausių ukų,

kuriuos man teko aplankyti, tai lapių farma. Vieną gražų vakarą Keistutis Mikolainis nuvežė mane parodyti, iš kur Chicagos moterys gauna "furs" (kailius) parėdams. Didelė ukė. Veisiamos čia tik lapės. O lapių galėjo būti kokie trys šimtai. Taigi mačiau, iš kur pareina brangūs kailiniai moterims. Yra šioje apylinkėje ir daugiau įdomių ukų, bet per tą trumpą laiką negalėjau visas atlankyti.

Vėl grįžtu į surukusią Chicago. Negalėdama su visais atsisveikinti ypač šiai ir padėkoti už malonų priėmimą, nors šiuo būdu tariau visiems ačiū už viską.—A. Bloženė.

Marquette Park

Sekmadienį vagiliai apkrausė Dr. Rooth (dentisto lietuvių) ofisą, kuris randasi prie 71-mos ir So. Western ave. Jie išnešė aukso vertės \$45 ar \$50. Daugiau nieko nepaėmė.

Tai jau antrą kartą piktdariai padaro žalos Dr. Rooth ofisui. Pirmą kartą keturių mėnesių vagiliai išnešė iš ofiso daugiau dalykų ir padarė didesnių nuostolių.

Sekmadienį, prie 69-tos gatvės ir Western ave., 6:30 val. vakare susikėlė du automobiliai. Vienas važiuojusį sužeistas taip sunkiai, kad jį teko nugabenti ligoninėn.—Rr.

Kaip padidinti jūsų spėką ir jėgą

Zmonės, kuriems trūksta spėkų ar jėgų, ar turintys silpnus gyvulius organus dėl menkos sveikatos, ar besirūpinančios sveikatos, sušauks didesnę pagalbą iš Nuga-Tone, kadangi jie stimuliuoja nervus, muskulius ir visus organus, pagerina apetitą, padidina virškinimą, pašalina inkstų ar pūslės užsikimšimą, nuagai konstipaciją, galvos skausmą ir kvailumą ir sukelia polinkį, gaivinantį miegą. Nuga-Tone labai daug geria padarė per pastaruosius 40 metų užsikimšimą, kokią patalpinus Dr. James Walters, Philadelphia, pa., yra tokioms, kokioms tik žmonėms, kurie taip algers, kaip kad jie kentėjo. Nuga-Tone yra pastebėtinai. Pirmą dieną jį as visomet buvau pavargęs. Dabar aš naktimis miegu gerai ir mano viduriai eina reguliariai tris sykiai į dieną ir aš jaučiuosi puikiai, kai aš pabundu rytą. Kada tiek žmogus pasiekia gerą sveikatą, nėra reikalo žmogėms kentėti ir jausti labai nemalonią. Paimk Nuga-Tone, tik per kelių dienų ir pamatysite koki didelį pagerinimą pajutė. Visi vaistų pardavinėtojai turi Nuga-Tone, arba užsakykite jį iš urmo vaistinės.

Arkliai Nelaipioja Į Medžius! SENOVĖS PRIETARAS TAPO PRAŠALINTAS

Piktumas ir baimė pasveikino šluobiančius bandymus pirmojo automobilio. Bet AMERIKOS INTELGENTIN-GUMO rankos kėravojo vairinį ratą ir kontroliavo stabdytuvą—automobilis davė ir garbingą pasiekimą.

"ta spraginimas padarė"—

Praėjęs yra tas senovinis nepamatuotas kaltinimas cigaretų—Progresas padaryta. Mes pašalinom nepamatuotą kaltinimą cigaretų prašalindami erzinančius nuodus iš tabakų.

SENIAU, kuomet cigaretai buvo daromi be modernio mokslo pagalbos, kilo tas nepamatuotas kaltinimas visų cigaretų. Ta kritika toliau jau nepateisinama. LUCKY STRIKE, geriausias cigaretas koki tik jūs esate rūkę, padarytas parinktinio tabako, atatinamai susendintas ir tinkamai sumaišytas—"It's Toasted."

"SPRAGINIMAS", moderniškiausias cigaretų dirbimo žingsnis, pašalina iš LUCKY STRIKE kenksmingus aitrumus kurie randasi cigaretose darytose senoviniu būdu.

Visi žino kad karštis apvalo, taip ir "SPRAGINIMAS"—LUCKY STRIKE'S extra slapta procesas—prašina kenksmingus aitrus nuodus iš LUCKIES kurie seno budo cigaretų išdarbio suerzina gerkle ir teikia kosulį. Taip "SPRAGINIMAS" sunaikino tą senovinį nepamatuotą smerkimą prieš cigaretų rūkymą vyrams ir moterims.

"It's toasted"

Nei Jokio Gerklės Erzinimo—Nei Jokio Kosulio.

UŽSUK—Lucky Strike Sokių Orchestra, kas šėdadienio vakarą, Atlantic iki Pacific rinkty N. B. C. stoties.

Nusikamavęs?

Nebek nusimins. Tegul Severa's Esorka pagelbės jums nugalėti tą jautiną pavargusį. Patikimas laisvės tonikas, kuris pašalina konstatuotą, verčia jus valgyti geriau, geriau miegoti, jaustis geriau, patikliaus savo aptikimais.

SEVERA'S ESORKA

Del geriausios rūšies ir pataravimo, šaukit **GREEN VALLEY PRODUCTS** Olselis šviežių kiaušinių, sviesto ir surių. **Wm.J.Kareiva** Savininkas

4644 So. Paulina St.
Tel. Boulevard 1389

Pus - Balsio Systema

Užtikrinu, kad dabar Smuiką arba Mandoliną gražinsi į 8 lekcijas per Pus-Balsio systemą, kad ir nežinai nė vienos notos.

Frank Borden
4250 Archer Ave.

Phone Virginia 2054
JOSEPH VILIMAS
Namų Statymo KONTRAKTORIUS

4556 So. Rockwell St., Chicago, Ill.

NAMŲ SAVININKAI NEVILKINKIT

Sumažinkit savo išlaidas, pašalinkit rupešius ir bėdas su rėnduoninkais. Jūs esate apsidraudę nuo galo! Kodėl neapsidrausti savo nuo vieg rėnduoninkų ir šlap su namu sprisčių ne- amagumu. Tai kainuos jums mažiau kaip centas į dieną. Legaliski patarimai dykai nariams visą laiką. 5—30—00 DIENŲ NOTOS RENDUONINKAMS DYKAI NARIAMS. NARYSTĖ \$3 I ME. ATBINEKIT \$1 APGARŠINIMA NARYSTĖ \$3 I ME. TUS. NERA KITU PRIEŠ SPALIO 30 d., 1929 ir GAU- TUS. NERA KITU MOKESNIU KITE I METU NARYSTĖ UZ \$2. MOKESNIU

City of Chicago Landlords Association

4650-52 SO. ASHLAND AVENUE. TEL. BOULEVARD 7878

ANOTHER AMAZING SPARTON DEVELOPMENT

Jūs, kurie gerėjotės "Turtingiausiu Radio Balsu" praicy... busite dar labiau nustebinti tuo, kas jus laukia radio srity. Vėliausi Sparton EQUASONE užveria netik tą balso turtingumą, bet ir ką tai tokio naujo ir pastebėtinio, ką klausytojai vadina "REALIZMAS PRIEŠ AKIS". Jūs tarsi SUSITINKATE savo linksminojus; jaučiate jų artimą buvimą; beveik MATOTE juos! Nepraileiskite progos pasiklausyti šių nepaprastų instrumentų.

SPARTON RADIO

"Radio's Richest Voice"

Mes savo sankrovoje turime pilną rinkinį naujųjų Sparton radio ir nuoširdžiai kviečiame jus ateiti jų pasiklausyti.

Jos. F. Budrik, Inc.

3417-21 So. Halsted St.

Phone Boulevard 4705

AR JUMS REIKIA PINIGŲ?

1 - 2 ir 3 MORGICIAMS

Eighteenth Bond & Mortgage Organization

1618 West 18-ta Gatvė

I. F. Dankowski, pres.

C. J. Dankowski, išd.

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th STREET
Tel. Kedzie 8902

3514-16 Roosevelt Rd.
arti St. Louis Ave.
CHICAGO, ILL.

GARSINKITES "NAUJIENOSE"

TUBBY

Get-Rich-Quick-Adonis.

LISTERINE THROAT TABLETS

ANTISEPTIKAS

Apesagoja ir Prašina Gerklės Parpūstus. Skandėti-ac ir Kasejimą.

Made by Lambert Pharmaceutical Co., Saint Louis, U. S. A.

GARSINKITES NAUJIENOSE

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
the Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 8500

Editor P. GRIGAITIS

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago
\$5.00 per year in Chicago
3c per copy

Entered as Second Class Matter
March 7th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd, 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrant
sekmadienius. Leidžia "Naujienų"
Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chi-
cago, Ill. Telefonas Roosevelt 8500.

Užsakytojų kainės Chicagoje — pašto:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75

Chicagoje per išnešotojus:	
Viena kopija	3c
Savaitė	18c
Mėnesiui	75c

Suvienuose Valstijose, ne Chicagoje, pašto:	
Metams	\$7.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75

Lietuvon ir kitur užsieniuose [Atpiginta]	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75

NUSIGINKLAVIMAS.

Praeitą mėnesį prezidentas Hoover paskelbė, kad 46 valstybės pasirašė Kelloggso taikos pakta, kurio tikslas yra panaikinti karus. Tuo pačiu laiku jis išleido patvarkymą sustabdyti kariškų laivų statymą. Taip pat buvo duota suprasti, kad Amerika yra pasirįžusi mažinti armijos ir laivyno išlaidas.

Tą pareiškimą prezidentas Hoover padarė po to, kai Anglijos darbiečių valdžia rimtai pradėjo dirbti dėl visuotinio nusiginklavimo. Sekamas žingsnis buvo tas, kad stambiosios valstybės nutarė laikyti laivynų apribojimo konferenciją.

Taikos judėjimui besivystant, Tolimuose Rytuose atsitiko nepaprastai reikšmingas įvykis. Mandžurijoje kinai užgriebė geležinkelį, kurį iki šiol jie kartu su rusais kontroliavo. Rusai tapo pašalinėti nuo užimamų vietų, ir kiniečiai paėmė geležinkelį pilnon savo kontrolėn. Dėliai to, žinoma, tarp rusų ir kiniečių kilo aštrių susikirtimų. Buvo rimto pavojus, kad jie išsivystys į karą. Bet štai abi valstybės pareiškė, kad jos yra pasirašiusios Kelloggso pakta ir todėl dės visas pastangas, kad kilusius nesusi-pratimus išspręstų taikiu būdu.

Kol kas Rusija su Kinija dar nesusitaikė. Tačiau atrodo, kad laikui bėgant prie šio tokio susitarimo jos visgi prieis. Tokiam atvejį Kelloggso pakta prisidės prie karo išvengimo. Reikia žinoti, kad tas taikos pakta tėra paremtas tik morale jėga ir viešąja pasaulio opinija. Nežiūrint į tai, ateityje jis gali suvaidinti labai svarbią rolę. Vienas stambus laimėjimas žymiai sustiprintų jo autoritetą.

Jeigu Kelloggso pakta aktualiai prisidės prie to, kad susivaidijusios valstybės susilaikys nuo karų, taisyklė jo moralė jėga pasidarys labai didelė. Laikui bėgant valstybės bijosis skelbti karą, kad tuo būdu neizoliavus save nuo viso pasaulio.

Iki šiol nebuvo daroma rimtų pastangų pašalinti karus. Tiesa, 1920 m. stambiosios valstybės Washingtono pasirašė laivynų apribojimo sutartį. Tačiau iš tos sutarties nieko neišėjo, kadangi tarp valstybių nebuvo tarpusavio pasitikėjimo. Jos kalbėjo apie taiką, o tuo pačiu laiku rengėsi prie karo. Spauda iškėlė aštrius sensacinių dalykų. Pasirodė, kad visos valstybės, kurios pasirašė Washingtono sutartį, slapta leido milžiniškas sumas pinigų savo armijų mechanizacijai ir naujų nuodingų dujų išradimams. Kiekviena valstybė stengėsi išrasti baisesnį ginklą, kad karui atsitikus ji galėtų savo priešą nugalėti. Tarp valstybių prasidėjo lenktyniavimas orlaivų statyme. Nemažai dėmesio buvo atkreipta ir į submarinų patobulinimą. Per tą laiką Anglija pasidarė milžiniškus tankus, kurie faktinai yra savo rūšies tvirtovės. Francija taip pat neatsiliko. Ji turi didžiausią pasaulio oro laivyną. Žinoma, nesnaudė ir Amerika: ji išvystė kelias rūšis nepaprastai nuodingų dujų.

Ta nauja kryptis ginklavimosi srityje iš Washingtono sutarties padarė farsą. O tai dėl to, kad valstybės sutiko apriboti jau pasenusius karo ginklus ir tuo pačiu laiku stengėsi išrasti naujus. Kiekviena valstybė gerai žinojo, kad sekamo karo svarbiausias ginklas bus orlaiviai. Todel visi taikos gestai buvo daromi tik tuo tikslu, kad apgauti žmones. Šiandien jau yra išrasta tokių orlaivių, kurie gali būti kontroliuojami su radio pagalba. Tokie orlaiviai su sprogtamos medžiagos kroviniais gali būti pasiųsti į bile vietą. Su jų pagalba sunaikinti karo laivus būtų menkinėkis.

Turint visa tai galvoj, buvo galima laukti, kad ir Genevoj bus pakartotas Washingtono farsas. Konferencija dėl laivynų apribojimo būtų turėjusi tą reikšmę, kad valstybės nenori nusiginkluoti, o tik senus karo ginklus pakeisti naujais: orlaiviais ir nuodingomis dujomis. Išėjo vienok kitaip. Britų delegacija Tautų Sąjungos seime pasiūlė priimti rezoliuciją, kuri siekiasi apriboti ne tik laivynus, bet ir vykdyti visuotiną nusiginklavinimą: mažinti armijas, laivynus, karo orlaivius ir biudžetus, skiriamus karo reikálams. Rezoliucija taip pat siūlo sukurti tarptautinį autoritetą, kuris sutarties vykdymo žiurėtų ir raportus duotų.

Ta Anglijos darbiečių valdžios rezoliucija yra pirmas tikras žingsnis prie nusiginklavimo. Dabar didžiulės Europos valstybės, kurios laiko galingas armijas, turės atvirai pasisakyti, ar jos nori nusiginklavimo ir taikos, ar tik "apribavimo", kuris duoda galimybę senus ginklus pakeisti naujais, labiau tobulais.

Kas Dedasi Lietuvoje

Rašo Pranas Brolis

I.

Gerbiamieji Amerikiečiai! Gal but kai kurie dar atsimenatė anais metais taip daug ir plačiai iš Lietuvos rašiusį mane—slapivardžiu Pranas Brolis? Kurie atsimenatė, tai dabar tiesiu per okeaną dešinę ranką ir visa gerkle šaukiu: Sveiki gyvi! Gal pasindomau-site, kur buvau, ką veikiau, kodėl neberašiau. Oi rašiau, brolieliai—seselės, rašiau, tik gal ne tiek daug. Buti, tai visur buvau ir vos per plauką ne-nukeliavau pas Abraomą. Už menko trupučio jau bučiau niekad nerąšęs, nes kaip sustingu-sioms rankoms berašyti. Gal but tik gerbiamosios "Naujie-nės" parašiusios, kad, ana, ve, "A. a. Pranas Brolio jau nebėr ir nebus".

Lietuva, jos piliečiai, o drau-gė ir aš, sunkius reakcijos lai-kus pergyvename. Joks ame-rikietiškas laikraštis neateidavo. (Nors ir dabar dar nevisi atei-na). Laiškai ateidavo "išuos-tyti", tad, žinoma, be uostymo ir nenueidavo. Ką berašyti, kad žinai—tavo raštas gal di-delį vargą tau užtrauks. Taip ir tunojome keletą metų į ožio kuprą susitraukę. Dabar vis-kas lyg truputį atsipeikėjo. Ne tik iš Amerikos, bet ir iš Ru-sijos ateina laikraščiai ir visi laisvai pasiskaitome, ką ten veikia bolševikėliai. O nuo to nė viena Lietuvos žolėlė nepa-juda. Bet visai neseniai už to-kį laikraščio No. ne vienas ap-kiurimio kalėjime. Žmogeliui šventmikiui (Daktarui Stasiui Matulaičiui) net visą gyvenimą sugriovė Lietuvoje ir išgynė kur pipirai auga..

2. Nieko, turbūt, pasaulyje nėra šlykštesnio kaip cenzura. Visi keikėme rusų cenzūrą, keikėme laike okupacijos vokiečių cen-zūrą, keikia visa Lietuva da-bartinę lietuviškąją cenzūrą, bet be jos neapsieina. Štai kelinti metai ta nelaimingoji cenzura kaip koks žiaurus pasakų aras drasko ir eda gražios, naujai atgimusios Lietuvos širdį. Ru-sai tai bent taip cenzuruodavo: paėmė užsienio laikraštį, per-skaitydavo, netinkamas eilutes raudonu užbraukdavo ir paskui paduodavo tam tikriems klek-neriams, kurie užbrauktas vie-tas juoda derva užtepavo. Lie-tuvių cenzura radus nors kele-tą eilučių, bent žodžių, jau ir nepraleidžia ir kiša į maišą ir į pečių... Piktinamės savo "knygnešiuose", kad rusai lie-tuvišką spaudą degindavo. O ką bepasakysite apie dabartinius spaudos neikintojus. Negerai, negerai ir nedora. Netinkamą žodį užtepk, išskusk, straips-nelį užmaliovok ar net blogiau-siam atsitikime iškirpk, bet nenaikink viso laikraščio, kuris Lietuvos žmogui brangus ir laukiamas svečias. Lietuvis spaudą iš senovės brangino. Dauguma turi susidėję pilnus laikraščių kompletus ir juos saugoja, kad kaip praetis at-mintį vaikų vaikams palikus. O čia, žiūrėk, 2—3-is numeris gavai ir tau visas kompletas velniop nueina. Piktą, gaudu ir juokai...

3. Derlius šiemet Lietuvoje ne-paprastai gražiai kalba, tarpais net dainuoja. Del lytų rugių valymas truputį susivėlinė, bet, štai dabar, nuo rugpiučio pu-sės oras toks gražus pasidarė, kad žmonės tik džiaugiasi ir davatkos Dievui dėkavoja. Dar-bai susivilko į krūvą. Retai kas atmena, kada taip vėlai buvo rugiapiutė. Vėla rugiapiutė, bet delto brangintina. Šiaudai stori, varpos didelės, o grūdai kaip giles. Bus duonutės — valgysime, kad net žandai braš-kės. Ne taip kaip pernai, bu-davo, kad žmonės valgydavo

ir žiurėdavo, kad ir rytojui dar liktų. Šiemet netik rytojui, bet ir kitam metui liks. Bepiga šie-met...

Sodnų vaisių tai šiemet Lie-tuvoje retenybė. Užsiliko nenu-šalusius medžių tik labai didelė-se užvėjose. Daugelyje so-dų tik vienos juodos tebesimato. Vyšnių beveik visai nebuvo, kriaušių taip pat. Tik obuol-palaikių kai kur dideliems dy-vams vienas kitas kiauško. Kir-mėlių medžiuose nebesimato, žiema ir šaltas pavasaris matyt ir vabzdžiams nemažai paken-kė. Na, ir gerai padarė, kad pakenkė. Taip menkai vaisių tebėra, o dar vabzdžiai pagrauž-tų, tai "žemės karalių žmo-gių" nieko nebeliktų. Vietoj sodnų vaisių daržuose ir miš-kuose uogų kaip amaro buvo—užaugo. Agurkų tai tiek daug, kad rinkos linksta. Žmonės valgo saldžius ir raugintus kiek tik telpa...

4. Lietuvos keliais automobiliai šian ir ten nardo, kaip uodai prieš lytų orą. Pigu, greitai ir gera. Bet ir važinėja žmonės daug daugiau, negu seniau va-žinėdavo. Budavo reikia kur va-žiuoti, tai rupi kaip kokia liga. Žiūrėk, tai pasivėlinai, tai ką, o dabar —kada nori važiuoti. Į visas puses birbia automobiliai, kaip pašėlę. Nepaspėjai arba neįtelpai į didelį autobusą, ke-letą centų brangiau užmokėjus važiuok mažiu. Tas dar greičiau eina. Žybt, iš Kauno per pusantros valandos 50 kilomet-rų ir nušvilpei. Kaip susisieki-mas tankesnis ir gyvesnis, vi-sas, rodos, gyvenimas indomes-nis.

Atsiradus kokių nors skubių reikalų į sostinę (į Kauną) bent ir už 100 kilometrų, rytą sau ramiai atsikėles ir pusry-čius pasivalgęs, sėdai į auto-busą ir pačiu reikiamu laiku pribuvai į Kauną, atlikai reika-lus, dar pažioplinėjai ir vaka-rus, dar šviesoje sugrįžai na-mo. Nė nakvoti, nė bereikalin-gų išlaidų daryti, kaip seniaus budavo. Patogumas, sakau, nė bereikia geresnio. Keliai, plen-tai, nors taisomi ir gana strop-čiai remontuojami, bet vis dar daug reikia taisyti. Reikia daug naujų plentų tiesti, kad buti į kiekvieną Lietuvos miestelį bei bažnytkiemį nutiestas plentas. Tada visa Lietuva viena diena galės nuvykti į Kauną ir iš jo sugrįžti...

5. Kaunas auga kyla kaip ragai-šis su mielėmis. Kas buvo prieš 10 metų ir dabar—toli nesusi-lyginsi. Paties miesto vidurys daug pakitėjęs—daug naujų na-mų pastatyta, kiti namai at-naujinti, papuošti. Bet prie-miesčiai, tai nepažinsi, kas buvo prieš 10 metų. Prasipūtė, pa-kilė žymiai, padidėjęs Alekso-tas ir Panemunė, paugęjęsi Sla-bada. Ir vis puikiai, vis mo-derniniai. Apskretusios konkės su pusiau padvėsusiais kuiniais nebėra. Jos vietoje nepaprastu greitumu ir elegantiškumu kas penkiatą minučių smėžuoja ne-mažesni už konkę autobusai, kurie daug žmonių į visas dalis miesto išvažioja, parvežioja. Konkė eidavo tik nuo gelžkelio stoties iki Miesto ligoninės. Ir taip važinėdavo, taip ilgai pra-silenkimuose stovėdavo, kad pėkščias greičiau nueidavai į reikalingą vietą, negu konke nuvažiuodavai. Dabar kas ki-tą. Įsėdai, pusltį (5 am. cen-tus) davei, švilpk ir kitam krašte miesto. Autobusais su-sisiekimas Kaune įvestas su vi-su žaliuoju kalnu, su Slabada, su Šansais, Aleksotu ir pro Vy-tauto kalną Viduno alėje su Mickevičiaus slėniu. Tai nepa-prastas patogumas piliečiams. Jau kasžin ar bus reikalo tiesti brangiai kainuojančias geležines

(Pacific and Atlantic Photo)

BERLYNAS. — Feldmarša-las Limon von Sanders, pasi-žymėjęs laike pasaulinio karo vokiečių generolas, kuris šio-mis dienomis mirė, turėdamas 74 metus amžiaus.

vėžes elektriškai konkei arba tramvajui, kuris jau senesės ir atgyvenęs nemažas balastas miestui pasidaro.

6. Eju pro universiteto rumus Mickevičiaus gatvę. Taip vadi-namas Mickevičiaus namukas visai prie žemės prisiglaudęs, truputį lyg remontuojamas, pa-baltintas, iš kiemo pusės stogas guntais naujai uždengtas, lan-gai atdari. Susidomėjęs užei-siu, manau, pažiūrėti, kur tas mūšų — Lietuvos lakštingalas lenkiškai čilbūbėjęs kadaise gy-veno. Apžiūriu namuką, jei-nu iš kiemo. Visas lyg sudurs-tytas, lyg sulopytas. Sparai ir lotgaliai išsiklė, nuo viso dvel-kia nepaprastu senumu. Netolį to namuko gonklėse sėdi se-niomyva moteris. Priėjau, pakal-binau tučtuviškai. Ji liežuvį laužia, gerai nenusako. Galų ga-le prabilo rusiškai...

—Ką—sakau, ponute,— na-mukas tuščias. Turbut išnuo-muojate.. ar parduodate, kiek prašote??...

Tiesą pasakius, aš buto lyg ir ieškojau. Manau sau ir aš pa-gyvensiu ten, kur Ad. Mickevi-čius gyveno ir rašė. Gal man nors šešėlis ateis to įkvėpimo, kuris garbios atminties poetą Ad. Mickevičių žavėjo.

—Ne, neišnuomuosiu. Jau miesto uprava paėmė.

—Reiškia Kauno miesto val-dyba tą namuką išnuomavo.

—Taip, taip. Dviem metam išnuomavo.

—O kiek jūs už tą namuką prašote?—paklausiau.

—O, tas namukas brangus. 20,000 litų prašau, tik niekas neduoda. Bet duos... Matysite, kad duos. Tas namukas bran-gus.

—O ką miesto valdyba su tuo namuku veiks?—paklausiau.

—Muziejų (reiškia muziejų) ar ką čia padarys.

—Ar galima įeit į vidų—pa-žiūrėt?

—Ne, negalima, neseniai re-montas padarytas, grindys iš-malevotos.

—O kiek,—sakau,— miesto valdyba nuomos užmokėjo?

Boba pasivaipė, pasikraipė ir nepasakė.

—O kas,—sakau,—remontą davė, kas pusę stogo uždengė.

—To remonto tai čia visi da-vėm, aš ir jie davė. Sako bu-siąs Mickevičiaus muziejus.

—Kaip ilgai laikui išnuoma-vo?

—Dviem metam.

—Kaip tamsta tą namuką įgijote?

—Mano tėvų tėvai čia gyve-no ir aš čia gyvenu.

—Tai reiškia paveldėjote!

—Taip.

Apžiūrėjau namuką iš kiemo. Bus kokių 5-6 sieksnių ilgio. Iš galų ir iš kiemo nė vieno lan-go nėra. Tik mažas prieškamba-rėlis prie sienos pristatytas. Iš pietų pusės 3 ar 4 langai. Ne

langai, bet langeliai: siauru-čiai, žemučiai, mažučiai, kaip visi senų senoviški langai, kad budavo. Viduje matyt tamsu ir vėsu, gal ir nelabai sausa. Me-džio visai nedaug tematosi. Tik langų rėmai, sparų galai, gon-tų stogai ir čyotos matosi me-dinės. Sienos, matyt, eilių ei-lėmis murytos-lopotos ir kalkė-mis apgleimotos. Toks tai da-bar Adomo Mickevičiaus name-lis Kaune.

(Bus daugiau)

Skaitytojų Balsai

Komunistai

Nors nepriklausau jokiai po-litinei partijai, bet pagal mano asmens įsitikinimą esu rimtai nusistatęs buti demokratijos pusėje. Kadangi dienraštis "Naujienos" kartu su viso pa-saulio vienminčiais siekia įgy-nindinti žmonijos tarpe pilną demokratiją, suteikiant visiems, kas turi žmogaus vardą pilną teisę išreikšti savo mintis,—to-dėl aš pasirinkau dienraštį "Naujienas" mano laikraščiu ir kiek galėdamas dirbu minė-to dienraščio gerui.

Kadangi aš stoviu demokrati-jos pusėje ir dirbu "Naujienų" gerui, todėl vietos komunistai, su kuriais dažnai tenka susi-tikti, pradėjo degti savo rau-donu karščiu. Vienas vietos komunistų kuopos narys, man prašant jo įrekomenduoti dar-ban, kurį jis pasekmingai dirbo ir galėjo mane įrekomenduoti, bet ironiškai atsakė, "patar-damas" kreiptis tuo reikalu į "Naujienų" redakciją. Bet aš jam esu dėkingas, nes kitą die-ną aš suradau dvigubai pelnin-gesnę darbą. Vietos komunistų kuopos organizatorių vieną ki-tą susitikęs mane pradėjo ko-lioti ir rodydamas raudonai-juodą kumštį pasakė, kad jeigu vėl kada nors parašysiu "Nau-jienose" prieš komunistus, tai man busią visai blogai.

Bevertės komunistų idejos, jeigu jos be raudonai-juodos kumšties neįgyvendamos žmo-nių tarpe!—Demokratas.

IVAIRENYBĖS

Kiek yra pasaulio aukso

Visame pasauly aukso atsar-gų sudaro 2 milijardų svarų sterlingų. Jungtinės Valsty-bės yra 800 milijonai svarų sterlingų. Prancūzijoje 200 milijonų sv. st., Anglijoje 160 mil. Ispanijoje 100 mil. ir Vo-kietijoje 22 mil. sv. st. Liku-sis auksas yra kitose valsty-bėse.

Už bučkį 150 markių

Niurnbergo pirklys Willi Po-gen važiuodamas traukiniu pa-stebėjo, kad greta jo sėdi la-bai graži ponja. Ilgai negalvo-

MILDA
THEATRE
3140 S. Halsted St.

Utarninke, Seredoj ir
Ketverge, Rugsėjo
17, 18 ir 19
Bus rodoma visas kalbanti-sis paveikslas

"This is Heaven"
dalyvaujant
Vilma Banky ir kitiems žy-miausiems artistams
Taipgi
Vitaphone Vodevilio
Aktai
Kalbanti komedija.
Kalbančios žinios.
Pėnųčioj ir Subatoj
Bus rodoma
"DRAG"
Dalyvauja
Richard Barthlemess

damas jis šoko ir širdingai pa-bučio savo gražią kaimynę. Bet gražuolė matyti neįvertino savo santeleivio entuziazmo, nes pareikalavo sustatyti pro-tokolą ir padavė "bučkio bylą" teisman. Teismas Gotoje nu-teisė Kogeną sumokėti 150 markių bausmę. Valstybės gi-gynėjas reikalavo pasodinti Ko-geną į kalėjimą.

"BAYER ASPIRIN"
YRA SAUGUS

Imkite be Baimės kaip pa-sakyta "Bayer" Pakeliuose

Jeigu jus nematote "Bayer Kryžiaus" ant pakelio ar ant plyskelės, jūs ta-da negaunate tikro Bayer Aspirino, kurio saugumą prirodė milijonai žmo-nių ir kurį gydytojai prirašinėja per virš dvidešimt penkis metus nuo šalčio, Neuritės, Galvos skausmo, Dantų skausmo, Lumbago, Reumatizmo, Neuralgijos, Skausmo Skausmo.

Kiekvienas neišardytas "Bayer" pakelis turi pritvirtus nurodymus varto-jimui. Patogios dėžutės iš dvilikos plyskelių kainuoja kelis centus. Ap-tiekiminkai taip jau parduoda bonku-tes iš 24 ir 100 plyskelių.

DRESIŲ DEZAININIMAS
Mes išmokiname kaip
dezinuoti ir pasisūti
dreses ir kitus drabu-
žius del savės, arbs
kaipo profesija. Pa-mokos dieną ir vaka-rais. Ateikit ar rai-
kit del nemokamos
informacijų knygos.
MASTER COLLEGE
190 N. State St. cor. Lake St.
10 aukštas
JOS. F. KASNICKA, principalas

Tėmykite
1) APDRAUDA (Insurance) Nuo
Ugnies, Langu, Automobilų; Gy-
vasties (Life) ir kitokia atlieku
per didelias ir geriausias kompa-nijas.
2) REAL ESTATE: Turų gerą
barganą vienoje Chicago dalyse.
V. MISZEIKA
Naujienos
1739 So. Halsted St.
Tel. Roosevelt 8500

Lietuvos Laisvės
Bonų
vertė vėl pakilo.
NAUJIENOS
moka
augščiausią kainą.
Priimame kasdien.
Atneškite arba siųskite
paštu.
1739 S. Halsted St.
Chicago, Illinois

RAMOVA
THEATRE
35th and Halsted Streets

Utarninke, Seredoj ir
Ketverge, Rugsėjo
17, 18 ir 19
VISAS KALBANTYSIS
PAVEIKSLAS

"Wonder of
Women"
dalyvaujant
Lewis Stone, Peggy Wood,
Leila Hyams
Taipgi
Vitaphone Vodevilio
Aktai
Kalbanti komedija
Kalbančios žinios

Tarp Chicagos Lietuvių

Atsiliepiamas apie Radio programą

"Naujienu" vakar gavo sekamą laišką:

Gerbiamieji Tamstos!

Siuočių padėkos žodį "Naujienu" leidėjams už pasidarbavimą surengti lietuvišką programą per radio, nes tikrai malonu pasiklausyti lietuviškų dainų ir muzikos.

Su pagarba,

Paul Gudas,

5943 So. Sacramento Ave.

"Dėdės" Šerno paminklo atidengimas

Graži buvo rugsėjo 15 diena. Tą dieną Tautiškoje kapinėse įvyko didelė iškilmė — "dėdės" Šerno paminklo atidengimas.

Zmonių prisirinko pilnos kapinės, kaip per "dekoreišin deit".

Tos iškilmės rengėjai, kaip tikri lietuviai, tai prideramai lietuviams ir pavėlavo su programo pradžia — tik 12 val. tepradėjo. Programo pradžia reikiama skaityti nuo kapinių bromo, kur prasidėjo procesija link paminklo — pirmia nešant dvi vėliavas, Amerikos ir Lietuvos, "Lietuva" benui grojant gedulos maršą ir miniai paskui žygiuojant. Jaunos mergelės, tautiniais rūbais pasipuošusios, nešė penketą gėlių vainikui prie paminklo.

Pradeda programą p. Grigšius paaiškina, kaip sunkiai reikia darbuotis, kad parodžius to darbo pasekmes čia susirinkusiems. Paskui paeiliui perstina visus programo dalyvius.

Kadangi buvo didelis vėjas, tai visų kalbų nebuvo galima girdėti, todėl ir čia tik kalbėtojus paminėsiu. Pirmiausia — K. Jurgelionis eilės pasako. Lietuvos konsulas A. Kalvaitis kalba. "Lietuva" lenas groja "Apleistas". Nuo Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kalbėjo adv. K. Gugis. Nuo Šerno paminklo komiteto kalba K. Semaska. Kalba B. Simokaitis. Nuo Lietuvių Daktarų Draugijos — Dr. A. L. Davidsonis. Birutės choras gražiai sudainuoja. Ant galo kalba P. Grigaitis. Jis padaro puikią užbaigą, išrodydamas "dėdės" Šerno raštų vertę ir jų įtaką. Taipgi ir patį "dėdę" gražiai apibūdina, palygindamas su laikotarpio eiga. Programo vedėjas dar porą kalbėtojų paminėję, kurie neatšaukė, eina, del nesveikatos.

Kai kurie kalbėtojai, gerbdami "dėdę" Šerną, minėjo, kad jis dirbęs savo tautiečiams, už tai jį tauta ir pagerbė, papuošdama jo kapą paminklu. Man rodos, kad tas pasakymas "tauta" neatitinka tikrovės. Nors iškilmų programė ir dalyvavo atstovai tos tautinės šalies, iš kurios buvo kilęs ir "dėdė" Šernas, bet toji tauta (šalis) nieko medžiagiškai nepridėjo prie sukūrimo šio paminklo. Čia tik atskirų tautiečių geros valios darbas.

O dar kiti kalbėtojai minėjo, kad "dėdė" visus lygiai mylėjęs ir su visais linksmas, nuosirdžiai kalbėjęs. Todel ir čia visokių įsitikinimų žmonės visi kartū išitenka, susirinkę "dėdę" Šerną pagerbti. Bet kaip teko patirti, tai ir čia ne taip buvo, kaip nurodėta, nes tūli, su savo partijiniu ūželiu, negalėjo išsitenkti ir šiose "dėdei" pagerbti iškilmėse.

Buvo renkamos aukos, kad užbaigti mokėjimą už paminklą. P-as Grigšius, paaiškindamas aukų reikalingumą, prašė neskupėti. Sakė: jei butų ir per daug suaukautas, tai vis bus sunaudota paminklo kuri-

mui — kitam del Lietuvos gerovės darbuotojui bus pasiūlyta į Vilnių, tai daktaro J. Basanavičiaus paminklo kurimo komitetui. —Zinūs.

L.M.S.A. organizacija likviduota

\$40.00 paaukota Šerno Fondui

Rugsėjo 14 d. p.p. Lapačių bute buvo sušauktas paskutinis Lietuvių Moksleivių Susivienijimo Amerikoje Centralinės Kuopos susirinkimas. Susirinko visi, išskyrus p. Semaską, organizacijos nariai.

Mirus Valparaiso 1 kuopai ir likus tiktai Chicagos 2 kp, praėjus rudenį buvo likviduotas L.M.S.A. Centras, o jo vietoj sudaryta Centralinė Chicagos Kuopa. Centro iždas buvo pervestas irgi Centralinei Kuopai. Mirus "Moksleivių Kelių" vedėjui, inž. Jonui Lazdauskui, nuo užperitos vasaros, t. y. 1928 m., organas daugiau neįėjo.

Nors L.M.S.A. organizacija finansiniai gerai galėjo laikytis, bet narių skaičius nuolat mažėjo. Senieji moksleivių nariai negi visada galėjo būti moksleiviais — vieni jų senai yra baigę mokyklą, o kiti išvažinėjo kur kas sau į kitus miestus. Amerikoje augę moksleiviai, kurie nori priklausti moksleivių organizacijai, rašosi prie L.S.A.A., t. y. čia augusių lietuvių studentų organizacijos. Angliškai kalbančių studentų organizacija yra atžala Lietuvių Moksleivių Susiv. Amerikoje organizacijos, kilusi iš 2 kuopos. Kuomet skilo kuopa, L.S.A.A. pradėjo leisti savo organą, vardu "The Students' Corner", kuris eina "Naujienuose".

Tokių būdu L.M.S.A. nutarta likviduoti. Išlyginus visas bilas, išde liko \$40.00 pinigų, kurios buvo nutarta paskirti Šerno Fondui del paminklo lėšų padengimo.

Knygos, seimų tarimai, čarteris, antspaudas, "Moksleivių Kelių" kopijos, liekasi pas tuos asmenis, kurie pastaruoju laiku buvo valdybos nariais.

Buvo moksleivių daug dirbta, rašyta, kalbėta, laikyti seminarai, pamokos, parengimai ir t.t. Atsiminus tuos laikus, gal nevienam buvusiems studentui gaila buvo, kad likviduojasi idealistų moksleivių organizacija.

—M. Šileikis.

ČIKAGA

Kai kas iš Čikagos praeities ir dabarties

Pirmos miestelio tėtusių užduotys

Paskutiniame straipsnyje buvo pažymėta, kad majoras Longin atsiliepas nepriekiausiai apie Čikagą. Straipsnelin įsikverbė "zeceriska klaida" (reikia juk kalbėti suversti ant ko nors), nes turėjo būti pasakyta: "majoras Long".

Viena pamatinių problemų, su kuria iš karto susidūrė Čikagos tėtūsiai — trūstųjų taryba — pasiliko net iki šiai dienai neišrišta. Tai gatvių arba trafiko problema.

Jau pirm įkorporuosiatis miestelį buvo pažymėtos kai kurios gatvės. Bet tik ant popieros. Tikrovėje jos buvo nes kas kita, kaip takai. Kartais negalima buvo jomis važiuoti, pavojus grūmojo net perieiti jas.

Pavyzdžiui, tais pačiais metais, kada Čikaga tapo įkorporuota, dilžanas (stage coach) nuklimpo Clark gatvėje, tarp Washington ir Randolph gatvių. Jis pasiliko ten keletą dienų, kol išimta jis iš dumblyno.

Vėl, sąž-oma, viena iš tuolaikinės "sosaidės" ponių, išdrįsusi eiti per Randolph gatvę tuoju po lietaus, nukentėjusi skaudžiai už "atvoga" abu jos čebatukai patikę dumble.

Natūralu, kad prieš miestelio tėtusių pirmą galvą stėjo gatvių klausimas ir, reikia pasakyti, kad pirmoji Čikagos, kaip korporacijos, paskola buvo užtraukta State gatvei taisyti. \$60 skolos paimta, idant užpilti balą, kuri ir dvokė pusėtinai ir kurią bijota pervaziuoti.

Kita problema suteikusi tėtusiams daug neramumo, buvusi šitokia: kaip palengvinti susisiekimą gyventojams, apsisitijosiems abiemis Čikagos upės pusėmis?

Dar pirm įkorporavimo Čikagos pradėta operuoti paramas. Tur but, kad paramo biznis mažai pelno davė, ba gyventojai ėmė garsiai protestuoti. Taigi Cook pavieto komisyonieriai atstatė vieną iš dviejų prižiūrėtojų ir jo vietoj pastatė kitą. Tai atsitiko 1831 metais.

Ale ir kitas dalykų padėties nepataisė. Tad komisyonieriai išleido patvarkymą operuoti paramą nuo saulės tekėjimo iki leidimosi.

Reikiška, su pirmąja "public utility kompanija" čikagiečiai turėjo taipjau "trobolio", kaip šiandie su gatvekarių kompanijomis ir p. Insulo korporacijomis.

Kad pataisyti padėtį, ypač kuomet gyventojų skaičius didėjo, tai sumanyta pastatyti tiltas. Pinigai šiam tikslui sukelta vadinamu "subscription" budu.

Indėnai sudėjo \$200, baltiečiai \$282.00, o garnizonas kareiviai nutiesė plaukiojantį tiltą per upę ties ta vietą, kur šiandie stovi Randolph gatvės tiltas.

Bet greitai pasirodė, kad ir paramo su tiltu neužtenka. Tad 1834 metais pastatyta pirmas suduriamas tiltas. Jisai pastatyta ties Dearborn gatve. Veikė šis tiltas nekaip. Pasitaikydavo ne retai, kad pravers jį, o surakinti nebegali. Ot ir su laikyta trafikais kelioms valandoms, o kai kada ilgesniam laikui.

Nemažai "trobolio" tėtusiams darė gyventojų skaičiaus augimas. Vos spėjo jie įkorporuoti miestelį, kaip pamatė, kad vietos per mažą: mat, įkorporuojant buvo pažymėta, kad miestelis užima tris aštuntadalius ketvirtinės mylios. Tais prisėjo dar tais pačiais metais praplėsti miestelio ribos iki

Moderniška Kopyčia Dovanai
Turiu automobilius visokiems reikams. Kaina prieinama.

Jackson gatvės pietų pusėje ir iki Ohio gatvės šiaurės pusėje. Prie miestelio neskaityta žemė, kurią užėmė fortas Dearborn. Ir vėl praplėsta ribos tik į rytus nuo State gatvės.

Pasirodė tečiau, kad ir tokio ploto Čikagai negana. Todel 1834 metais jos ribos praplėsta vėl (į rytus nuo State gatvės) iki 12-tos gatvės pietų pusėje ir iki Chicago gatvės šiaurėje. Miestelis dabar aprėpė visą plotą, kurį leido aprėpti įstatymai.

O tuo tarpu gyventojų skaičius augo be pailovos ir, galimai saktyti, "paskubomis". Taigi 1834 metais kreiptasi į valstijos legislaturą prašymu leisti miesteliui užimti dar didesnį plotą žemės. Leidimas gauta

Graboriai
Phone Boulevard 4139
A. MASALSKIS

Mūsų patarnavimas laidojuose ir kokiame reikale visuomet esti sąžiningas ir nebrangus todėl, kad neturime išlaidų už laikymul skyrė.

3307 Auburn Ave.
CHICAGO, ILL.

J. Lulevich
Lietuviai Graborius ir Balsamuotojas
Automobilių patarnavimas teikiamas visokiems reikams. Moderniška Kopyčia veikia.
3103 S. Halsted St.
Chicago, Ill.
Tel. Victory 1115

BUTKUS
UNDERTAKING CO.
P. B. Hadley Lic.
Kopyčia dykai.
710 W. 18th Street
Canal 3161

S. D. LACHAVICZ
Lietuviai Graborius ir Balsamuotojas
2314 W. 23rd Pl.
Chicago, Ill.

Patarnauja laidojuose ir kuopulkausiai. Reikale medžiag atsiųskite, o mano darbu busite užgandinti.
Roosevelt 2515-2516

Telefonas Yards 1138
Stanley P. Mažeika

Graborius ir Balsamuotojas

Moderniška Kopyčia Dovanai

Turiu automobilius visokiems reikams. Kaina prieinama.

3319 Auburn Avenue
CHICAGO, ILL.

IGN. J. ZOLP
PIGIAUSIAS LIETUVIS GRABORIUS CHICAGO

1646 W. 46th St.
Telefonas
Boulevard 5203
1327 So. 49 Ct.

Telefonas
Cicero 3724

A. PETKUS
Graborius ir Balsamuotojas
Mes suteikiame mandagų, draugišką patarnavimą OFISAS
3238 So. Halsted Street
Tel. Victory 4088-39
4424 So. Rockwell St.
Virginia 1290

Simpatiškas — Mandagus — Geresnis ir Pigesnis Už Kitų Patarnavimas.
J. F. Eudeikis Komp.

PAGRABU VEDEJAI
Didysis Ofisas:
4605-07 So. Hermitage Ave.
Tel. Yards 1741 ir 1742
SKYRIUS
4447 So. Fairfield Avenue
Tel. Lafayette 0727
SKYRIUS
1410 So. 49 Ct., Cicero
Tel. Cicero 3794
SKYRIUS
3201 Auburn Ave. Tel. Blvd. 3201

priskaityti Čikagai sodybą 2 2/5 ketvirtainių mylių plote. Iš šių davinų galima suprasti, kaip sparčiai musų Čikaga pradėjo augti. —Čikagietis.

NAUJIENŲ
Pinigų Siuntimo Skyrius atdaras kasdien nuo 8 v. ryto iki 8 v. vakare. Nedėdieniais nuo 9 v. ryto iki 1 v. p. p.

Universal Restaurant
Mūsų virtiniai, dešros ir kopūstai primena mamytės valgius.
A.A. NORKUS, val.
750 West 31st St.

Akių Gydytojai
Pastaba: Mano ofisas dabar randasi naujoje vietoje

DR. VAITUSH, O. D.
LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS
Palengvins akių itempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo, akių aptemimo, nervutumo, skaudama akių kartį, atitaiso kreivas akis, nuima kataraktą, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Priežastis teisingai akinus. Visose atsitikimose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausius klaidas. Specialė atyda atkrepiama į mokyklos vaikus. Valandos nuo 10 iki 8 val. Nedėlioj nuo 10 iki 12 val. po pietų.
4712 South Ashland Ave.
Phone Boulevard 7589

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS
Valandos: nuo 1 iki 8 vakare
Nedėlioj nuo 10 iki 1
3265 So. Halsted St.

ŽMOGAUS AKIS
yra taip daliktnas sudėjimas, jog maža dalis žmonių supranta apie jos veikimą. Didelė daugybė akių sugadinta pigiais ir prastai pritaiktais akiniais. Būkite daug atsargūs kas da siulo už dyką egzaminavimą, pusę kainos, arba pederiai siulo akinus vaikščiodami iš namų į namus. Praktikuojant ant akių, perleidau daugiau 20 tūkstančių ypatų ir turiu 20 metų praktikos.

Jei abejojai apie save akis, eik pas

Dr. A. R. BLUMENTHAL
OPTOMETRIST
Phone Boulevard 6487
4649 S. Ashland Ave. ir 805 E. 47 St.
Phone Kenwood 1752

Lietuviai Gydytojai

DR. A. J. KARALIUS
Gydytojas ir Chirurgas
3147 S. Halsted Street
Tel. Calumet 3294
Nuo 9 iki 12 val. dienos ir nuo 6 iki 9 valandai vakare

A. MONTVID, M. D.
1579 Milwaukee Avenue, Room 209
Kampas North Ave. ir Robey St.
Val.: 1 iki 3 po pietų 6 iki 8 vak.
Tel. Brunswick 4983
Namų telefonas Brunswick 0597
Ultravioletinė šviesa ir diathermia

A. L. Davidsonis, M.D.
4910 So. Michigan Ave.
Tel. Kenwood 5107

VALANDOS:
Nuo 9 iki 11 valandai ryte; nuo 6 iki 8 valandai vakare

apart šventadienio ir ketvirtadienio

Phone Canal 6222

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
(Corn. Leavitt St.)

Val.: 1—3 ir 7—8; Ned. 10—12 ryto
Rezidencija 6640 S. Maplewood Ave.
Telefonas Republic 7583
CHICAGO, ILL.

Phone Boulevard 8438
DR. MARGERIS
Gydytojas ir Chirurgas
3421 So. Halsted St.
Valandos: nuo 10 iki 2 po pietų, nuo 6 iki 8 vakare.
Sėkmadieniai nuo 10 iki 12.

Ofiso ir Rez. Tel. Boulevard 5913

DR. A. J. BERTASH
3464 South Halsted Street

Ofiso valandos nuo 1 iki 3 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakare
Rez. 3201 South Wallace Street

Lietuviai Gydytojai
Telefonas Boulevard 1989
DR. S. A. BRENZA
Ofiso valandos:
9 iki 12, 1 iki 3 d. ir 6:30 iki 9:30 v.
4608 South Ashland Avenue
Netoli 46th St. Chicago, Ill.

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Suite 206, 1579 Milwaukee Ave.
Tel. Brunswick 0624
Valandos: nuo 2 iki 7:30 val. vak. kasdien. Nedėliomis nuo 1 iki 2 valandai po pietų

Rez. 6600 South Artesian Avenue
Phone Prospect 6659
Ofiso Tel. Canal 0257

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
CHICAGO, ILL.

DR. J. J. KOWARSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2403 W. 63rd St., Suite 3.
Prospect 1028
Rez. 2359 S. Leavitt St., Canal 2380
Ofiso valandos 2 iki 4, 7 iki 9
Nedėlioj pagal sutartį

Office Boulevard 7042
DR. C. Z. VEZELIS
LIETUVIS DENTISTAS
4645 South Ashland Avenue
Ant Zalesko Aptikos
CHICAGO, ILL.

A. K. Rutkauskas, M.D.
4442 South Western Avenue
Tel. Lafayette 4146

VALANDOS:
Nuo 9 iki 11 valandai ryto
nuo 6 iki 9 valandai vakaro

DR. M. T. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4601 South Ashland Avenue
Telefonas Boulevard 7820
Rez. 6641 South Albany Avenue
Tel. Prospect 1930
Valandos 2-4, 6-8, Nedėlioj 10-12

Phone Boulevard 1401
DR. V. A. SIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3343 So. Halsted St.
VALANDOS:
nuo 2 iki 4 P. M. nuo 7 iki 9 P. M.
Nedėlioj nuo 10 iki 12 A. M.

Phone Lafayette 5820
DR. J. A. PAUKŠTYS
DENTISTAS
X-RAY
4193 Archer Ave.
CHICAGO, ILL.

Tel. Brunswick 0624
DR. A. J. GUSSEN
LIETUVIS DENTISTAS
1579 Milwaukee Ave.
Kambarys 206
Valandos: 9—12, 1—5, 6—8:30
Sėkmadieniai pagal susitarimą

Dr. A. P. Kazlauskis
DENTISTAS
4712 So. Ashland Ave.
Tel. Boulevard 7589
Ofiso valandos 9 ryto iki 8 vakaro.
Residence Phone Hemlock 7691

DR. F. A. ZUBAS
DENTISTAS
Phone Lafayette 2025
4301 Archer Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 9 vakaro.
Nedėliomis nuo 9 iki 12 diena.

Ivairūs Gydytojai
DR. HERZMAN
— IŠ RUSIJOS —
Gerai lietuviams žinomas per 25 metus kaip patyres gydytojas, chirurgas ir akušeris.

Gydo staigias ir chroniškas ligas vyru, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija:
1025 W. 18th St. netoli Morgan St.
Valandos: nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vakaro
Tel. Canal 3110
Rezidencijos telefonai
South Shore 2238 ar Randolph 6800

Telefonas Yards 0994
DR. MAURICE KAHN
4631 South Ashland Avenue
Ofiso valandos:
Nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po piet., 7 iki 8 val. Nedėl. nuo 10 iki 12
Rez. Telephone Plaza 3200

DR. CHARLES SEGAL
Praktikuoja 20 metų
OFISAS
4729 South Ashland Ave., 2 lubos
CHICAGO, ILL.
SPECIALISTAS DZIOVOS
Moterišku, Vyrišku ir Vaikų ligų
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėl. nuo 10 iki 12 v. diena
Phone Midway 2380

Phone Franklin 2460
Leonas S. Mikelonis
Advokatas
10 So. La Salle Street
Vakarais nuo 6 iki 9 val.
Phone Boulevard 8897
3315 So. Halsted Street

Telephone Central 6926
F. W. Chernauckas
Advokatas
134 North LaSalle Street
CHICAGO, ILL.
Nuo 9:30 iki 5 val. vak.
Local Office: 1900 S. Union Ave.
Tel. Roosevelt 8710
Val. nuo 6 iki 9 val. vak.

DR. M. J. SHERMAN
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 So. Loomis Street
Kampas 18th St.
Val. 2—4 po piet ir 7—9 val. vakare
Telefonas Canal 1912
Residence Tel. Fairfax 6853

GYDO
Kraujo, odos, chroniškas
slaptas ligas vyrų ir moterų senas žaizdas, ligas rectal

Dr. J. W. Beaudette
VIRŠŲ ASHLAND STATE BANKO
1800 So. Ashland Ave.
VALANDOS:
Nuo 2 iki 4:30 ir nuo 7 iki 10
Nedėlioj nuo 2:30 iki 4:30 po piet

Telefonas Canal 8464
Ofiso Tel. Victory 6893
Rez. Tel. Drexel 9191
DR. A. A. ROTH
Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas moteriškų, vyriškų, vaikų ir visų chroniškų ligų
Ofisas: 3102 S. Halsted St., Chicago
ar 31st Street
Valandos 10 iki 11 ryto, 2 iki 4 po pietų, ir nuo 7 iki 9 val. vakare.
Nedėliomis ir šventad. 10—12 diena

Advokatai
K. GUGIS
ADVOKATAS
MIESTO OFISAS
127 N. Dearborn St., Room 1111
Telefonas Central 4411
Valandos: nuo 9 ryto iki 4 po pietų
Gyvenimo vieta
3323 South Halsted Street
Tel. Boulevard 1810
Val.: nuo 6 iki 8 val. kiekvieną vakarą, išskyrus ketvėrgą.
Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.

A. A. OLIS
ADVOKATAS
11 S. La Salle St., Room 1701
Tel. Randolph 0331-0332
Val. nuo 9 ryto iki 6 vakaro.
3241 S. Halsted Street
Tel. Victory 0562
Val. 7-9 Utarninko, Ketvėrga ir Subatos vakarais.

J. P. WAITCHUS
ADVOKATAS
Nuo 9:30 iki 1 val.
127 N. Dearborn St.
Room 928
Tel. Franklin 4177
Nuo 3 iki 9 vakare
52 E. 107th St.,
kampas Michigan Ave.
Pullman 5950

John Kuchinskas
Lietuvis Advokatas
2221 W. 22nd St.
Arti Leavitt St.
Telefonas Canal 2552
Valandos 9 ryto iki 8 vakare
Seredoj ir Pėnyčioj nuo 9 iki 6

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
Ofisas vidurmiestyje
Room 1502
CHICAGO TEMPLE BLDG.
77 West Washington Street
Cor. Washington and Clark Sts.
Ofiso Tel. Central 2978
Namų Tel. Hyde Park 3936

JOHN B. BORDEN
(Jonas Bardszunas Borden)
LIETUVIS ADVOKATAS
105 West Adams St., Room 2117
Telephone Randolph 6727
Vakarais 2151 W. 22nd St. nuo 6-9
Telephone Roosevelt 9090
Namie 8-9 ryte. Tel. Republic 9600

V. W. RUTKAUSKAS
ADVOKATAS
29 So. La Salle St. Room 730
Tel. Central 6390. Val. 9—4.
Rezidencija 6158 S. Talman Av.
Tel. Prospect 3525.

Phone Franklin 2460
Leonas S. Mikelonis
Advokatas
10 So. La Salle Street
Vakarais nuo 6 iki 9 val.
Phone Boulevard 8897
3315 So. Halsted Street

Telephone Central 6926
F. W. Chernauckas
Advokatas
134 North LaSalle Street
CHICAGO, ILL.
Nuo 9:30 iki 5 val. vak.
Local Office: 1900 S. Union Ave.
Tel. Roosevelt 8710
Val. nuo 6 iki 9 val. vak.

DR. MAURICE KAHN
4631 South Ashland Avenue
Ofiso valandos:
Nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po piet., 7 iki 8 val. Nedėl. nuo 10 iki 12
Rez. Telephone Plaza 3200

DR. CHARLES SEGAL
Praktikuoja 20 metų
OFISAS
4729 South Ashland Ave., 2 lubos
CHICAGO, ILL.
SPECIALISTAS DZIOVOS
Moterišku, Vyrišku ir Vaikų ligų
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMAS ANTRADIENIO VAKARĄ

Antradienio vakarą, rugsėjo 17-tą, duota pirmas lietuvių programos per radio iš stoties WLS. Programas prasidėjo lygiai 8:30 valandą vakare, kaip ir buvo garsinta. Parašysiu apie jį kiek plačiau.

Įvada į programą anglų kalba.

LITHUANIA is one of the Baltic States, — the others being Finland, Latvia and Estonia. Its population is about 4,000,000. The present capital city of Lithuania is Kaunas. It was built early in the eighth century. The sea coast of Lithuania can be reached directly from America through the port of Klaipėda (Memel).

Lithuania is a country of farms and forests. Agriculture is the leading occupation. On February 16th, 1918, Lithuania declared herself an independent republic and has been recognized as such by most of the great powers.

The first Lithuanian came to the United States (America) in the beginning of the eighteenth century and settled in the East. Today there are about 750,000 Lithuanians in America, and most of them have made America their newly adopted country. To many of you it may sound strange, but Chicago is the greatest Lithuanian city in the world. Close to 100,000 Lithuanians are living in Chicago.

The Lithuanians are noted for their ancient folklore, their songs are simple but beautiful. We are glad of the opportunity to present them to you tonight. We hope you will enjoy them.

Įvada į programą lietuvių kalba.

Lietuvių kalba padarė įvadą į programą naujienietis Antanas Žymontas. Jisai, kalbėjo taip:

Gerbiamieji lietuviai, lietuvaitės, broliai, sesutės, draugai ir draugės: —

Turiu garbės, varde "Naujienų" Bendrovės, jus, nematomus dar per radio, gerbiamieji ir gerbiamosios, pasveikinti su pirmąjį lietuvių radio programą iš WLS Radio Stoties, Chicago.

Kaip jau matėt "Naujienose" pranešimus, šios radio programos rengia "Naujienos", susitarusios su Majestic radio atstovais — The Harry Alter Co. ir J. F. Budriku.

Ši vakarą yra pirmutinis lietuvių radio koncertas. Tokių koncertų bus viso 13 — kiekvieną antradienį nuo 8 iki 9 val. vakaro. Ši vakarą ir ateinančią antradienį koncertai bus tik po pusvalandį, o paskiau per 11 antradienį bus po visą valandą. Jūs, gerbiamieji klausytojai ir dailės mylėtojai, turėsite progos išgirsti visus Chicago geresnius lietuvių artistus — dainininkus, muzikantus-solistus, choras, kvartetus ir orkestrą.

"Naujienos" pirmu sykiu Amerikos lietuviams suteikia tokių puikių progą: išgirsti lietuvių dainas ir muziką per radio.

"Naujienos" kviečia jus pasiklausyti šių radio programų, o paskiau išreikšti joms savo pastabas. "Naujienoms" bus smagu išgirsti jūsų nuomonę.

Dešimtimis ir šimtais tukstančių žmonių klausysis lietuvių dainų ir muzikos per šios radio. Mes garsinsim lietuvių vardą visoje Amerikoje.

"Naujienos", teikdamos jums šios radio lietuvių programų, pageidauja, kad jūs visuomet kaip buvote, taip ir pasiliktumėte gerais lietuvišiais, gerais žmonėmis ir gerais naujienietėmis.

Jūs žinote, kad "Naujienos" yra didžiausias ir visų gerų lietuvių mylimas dienraštis. Todėl su visokiais savo reikalais visuomet kreipkitės prie "Nau-

jienu", o čia gausite kuogeriausią patarimą ir patarnavimą. Mano kalbos laikas aprubėžiutas. Todei ir baigiu. Linkiu jums smagiai praleisti šį pusvalandį besiklausant per radio lietuvių dainų.

— Antanas Žymontas.

Programas.

Muzikalę programą dalį išpildė šie dalyviai:

Kazys Steponavičius — programos vedėjas ir ruošėjas.

P-lė Salaveičiūtė dainavo šias dainas: Oi kas? — kompozicija St. Šimkaus; Mamytė — komp. A. Vanagačio; Pamylių vakar — komp. St. Šimkaus; Kur bakažė samanota — St. Šimkaus; Visur tyla — J. Gruodžiaus.

Birutės choro kvartetas dainavo: Šiltas gražus rudenėlis — komp. J. Gruodžiaus; Jau atėjo rudenėlis — komp. St. Šimkaus; Ir Verda boba kukulius — komp. Aleksio. Kvartetą sudarė šaukieji Birutės dainininkai: Jakavičius, Balanda, Ažukas ir Sersevičius.

Pianistas ir kai kurioms dainoms akompanuotojas buvo P. Bijanskas. Taip įvadą laikui, kaip pertraukose skambino tylią gražiąją lietuvių melodiją Suktinį p. Bijanskas ir tuo būdu lig jungtę jungė visą programą ir sudarė malonų programai foną.

Ispudis.

Prisipažinsiu, kad žiūrėjau į šį lietuvių sumanymą "pasirodyti" per radio lig ir pesimistiskai. Šimtai artistų — muzikantų, dainininkų, dainininkių ir aktorių — įgudusių, dažnai pagarsėjusių, prabėla kas dieną per radio ir tukstančius ir tukstančius klausytojų; kiti šimtai sako pamokslus, laiko prakalbas, krečia juokus. Ir štai jų tarpe, sakytis akis akin, tenka stoti lietuviams, kurie ir neturi tokio prisiruošimo ir nėra pratę radio programoms, kad konkuruotų prieš nematomus klausytojus su įgudusiais kitataučiais.

Pasakysiu, kad apsirikau abejodamas del lietuvių "pasirodymo".

Mūsų Antanas Žymontas, imo drąsos nurodyti, "subtyti" ameriką pranešėją. Jo kalba buvo aiški. Kiekvienas žodžio posmas girdėti iki paskutiniam garsui.

— Oho — tariau — jeigu ir kiti pasirodys taip, kaip Antanėlis, tai programą bus nieko sau. O "Antanėlis", žinote, buvo ne tik programo dalyvis, kiek pridėklas.

Well, laukiu balso p-lės Salaveičiūtės. Pasigirsta jis.

— Ura! — noriu šaukti. Gerai dainuoja, tikrai gerai. Užmirštu save kaip... "kritiką". Daina pagaua taip mane, kaip kitas esančius kambarį. P-lė Salaveičiūtė dainuoja "antrą dieną". Pamylių vakar. Dar geriau. Klausomės būriu, nei nekrutam. Kambarįje tyla.

Birutės kvartetas. Keturi tyri, škaistūs vyrų balsai. Sutaria gerai. Vienas kitas lig pasilieka, vėl pasivėja ir pralenkia — ir pinasi balsai ir skrieja aidas ir kartu piną malonią lietuvių širdžiai dainą.

Iš karto rodosi, kad dainininkai jaustųsi nedrąsiai. Bet greitai ir tatau prapuola. "Viskas okei", manau, "su lietuvių programą". Pagalios kvartetas užtraukia paskutinę dainą — "kukulius". Paprasta melodija — rodosi, paprasčiausia, koki gali būti. Bet jau smagi, tai smagi!

O pianas skamba tyliai, saikytum, iš toli, ir švelniai glosto ausis klausytojo. Tai p. Bijanskas sėdi darbe.

Vėl dainuoja p-lė Salaveičiūtė. Pasigirsta mylimoji chiegiečių melodija "Kur bakažė samanota".

"Vargas vien tebėr" rauda nematoma dainininkė, ir tur but

ne vienas ir ne viena klausytojų atsidūsta, nes jeigu jis arba ji nevalgsta šiandien, tai vargo praieityje, ir kas gali pasakyti, ar neteks vargti ateityje. Jei nevalgsta klausytojas arba klausytoja, tai gal but nujaučia, kad vargsta ten toli, už jūrų-marių tėvas arba motina, sesuo arba brolis. Lietuviai vargą pažįsta ir atjaucia.

"Visur tyla" — vėl skrieja aidas. Klausomės ir klausomės. Tik staiga daina nutruko. Kas atsitiko? Pranešėjas sako, kad pusvalandis jau išėjęs. Žiurime į laikrodį. Kad ji bala, kaip tas laikas šį kartą greitai prabėgo. Rodos, programą tik prasidėjo, o jau ir galas!

Dalinamės įspūdžiais. Abėlna nuomonė tokia, kad pirmas lietuvių programos per radio pavyko tiesiog puikiai. Kad jisai buvo įdomus ne tik mums, lietuviams, bet galėjo būti įdomus ir kitataučiams.

Muzika, dainų melodijos juk taip aiškiai skiriasi nuo daugumos tų melodijų, kurias tenka kasdien per radio girdėti. Muzikos mėgėjams kitataučiams, ypač rimtesniems, tai juk pasiskaita apie Lietuvą, jų budą, jų kurybą — liaudies kurybą.

Ir pianistas, ir kvartetas ir p-lė Salaveičiūtė, kaip dainininkai ir muzikantai, pasirodė geriau už daugelį "pašauktųjų" radio žvaigždžių.

Čikagietis.

PRANEŠIMAI

Artinantis lietuvių Spulko Seimo vakarėnis, reikalingi šimtai kelių žmonių dalyvau. Todel kurie nori dalyvauti minšto vakarėnėje, rugsėjo 21 d., Midos svetainėje, malonėkite pranešti spulko sekretoriui. Įžanga ant Jaunuolių Kontesto ir vakarėnės \$1.00. T. R.

Humboldt Park Lietuvių Pol. Klubas susirinkimas atsisbus ketvirtadienį, rugsėjo 19 dieną, 1929 m., ant Humboldt Macabee svet. 1621 N. California Ave., Chicago, Ill. 7:30 v. v. Meldžiū narius buti ant laiko. Sekr. A. Walskis.

CLASSIFIED ADS.

Business Service

Biznis Petarėvins

PILNAS šildymo planas, visais atžvilgiais garantuotas. Vien materiolas pilnam planui, oigia kaip galima \$280. Irankius skolinam veluti. Taipgi plumbing reikemos. Abbott Plumbing & Heating Supply Co., 6201 W. Grand Ave. Berkshire 1921, Mr. Bartunek.

Zel's Building Co.

GENERALIS KONTRAKTORIUS. Statom naujus ir taisom senus namus, porčius, garadžius. Priemama kaina. Darbas garantuotas. 2506 W. 69 St. Tel. Prospect 9856

Karpenteriai ir Džiaberiai

Remodeliavimas. — Porčiai. — Saulės seklyčios. — Garadžai. — Abėlnas taisymas. — Apskaitliavimas dykai. — Cash ar išmokėjimais.

Klauskite V. MISZEKA 1739 So. Halsted St. Tel. Roosevelt 8500

HUGO J. KOHR CO.

Apmušti rakandai; frieze, velour, mohair ir tapestry valytojai ir fumigatoriai.

1427 Altgeld St. Tel. Mohawk 1327

10% PIGIAU UŽ VISĄ DARBA

CONSUMERS STOR. Darbas. Greitai taisome stogus visokios rūšies, bile kada ir bile kur. Dykai apskaitliavimas. Mes atliekame geriausiai darba mieste. Kedzie 8463.

GENERALINIS KONTRAKTORIUS

Statom namus mašus ir didelius. Taipgi taisom senus. Permuftini kita vieta ir duodu natarimus dykai. Priemamu morizius ant namų.

A. KAIRIS 3230 So. Union Ave. Phone Victory 2740

J. S. RAMANCIONIS

Buve vedėjas Bridgeport Painting & Hardware Co. HARDWARE PAINTS & WALL PAPER Painters & Decorators J. S. RAMANCIONIS, savininkas 3147 So. Halsted St. Tel. Victory 726

Financial

Finansai-Paskolos MES DAROME 1. 2 ir 3 morizius. Eighteen Bond & Mortgage Co. 1618 West 18th Street I. F. Dankowski, prez. C. T. Dankowski, 1618

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

Financial

Finansai-Paskolos

Paskolos suteikiama į vieną dieną 2-RI MORGICIAI 3-TI MORGICIAI 6 Nuošimčiai Mes perkame real estate kontraktus

INTERNATIONAL INVESTMENT CORPORATION

Kapitalas \$500,000.00

3804 So. Kedzie Ave. Tel. Lafayette 6738-6716

Skolinam Jums Pinigus \$100 IKI \$2,000

Jūs atmokate mažomis mėnesinėmis mokėjimais. Mes taipgi perkame morizius ir Real Estate kontraktus.

Petrzilek Bros.

1647 W. 47th St. Art. Marshall Ave.

Be Komiso ir Išlaidų Mes paskoliname jums \$100, \$200 arba \$300, imame legaliu nuolimi. Pinigus gaustite 12 valandų. Industrial Loan Service 1726 W. Chicago Ave. Kampas Hermitage Ave.

Furniture & Fixtures

Rakandai-Išaisai

BARGENAI CASH PIRKEJAMS 2 ir 3 šm. seklyčių setai, Mohair, Moquette, Jacquard, etc. \$35 iki \$69.40, 3 šm. miegamojo kamb. setai, su springais ir matrasu, \$39.75, 7 šm. valgomojo kamb. setai \$43. Kau-rai visokio dydžio. Dinetė setai azuoliniai \$14.50, \$750 Stark upright pianas \$72. Šimtai bargejai. Victor, 4809 W. Lake St., Atlida iki 10 val.

3 šm. miegamojo kamb. setas \$35, 3 šm. lovos Davenport seklyčios setas \$35, Victrolas \$35, lovos \$2, kaurai \$5, dreseriai \$5, valgomojo kambario setai \$10, gasiniai pečiai \$5, pianai \$25, bafetai, Radio, suvamos mašinos \$5, Leduonės \$5, vežimukai \$5, Daybed \$5 Vacuum valytojai \$10. Gauger, 541 E. 61 St., prie St. Lawrence. Atlida utarn. ketverro ir supatos vakarais.

ELEKTRIKINIS pianas ir pool stalias, taipgi kėdės, turi buti parduoti iki rugsėjo 28 d. 1709 So. Ruble St.

PARDAVIMUI 2 automobiliai ir namų rakandai — furniškai. Paruosiu pigiai. Kreipkitės po 6 val. vakare, 2ros lubos, 7148 S. Talman Ave. Tel. Hemlock 7071.

GASINIS pečius, verdamasis pečius ir šildomasis pečius parduoda pigiai. Mrs. Winkopke, 3323 South Union Ave., 2nd flat.

Miscellaneous for Sale

Išvairūs Pardavimai

Kombinacija Fireplace ir Radio Kabineto

Gražiausiu artistiniu ir futuristiniu dezinu, kokių pasiekta statybėje ar namų puošime. Kiekvienas radio tiks šiai ugniaivietei (fireplace). Parsiduoda pilnas su šėdimu, už labai žemą kainą. Tas ugniaivietės galima gauti įvairių spalvų, kurios sutiks su jūsų dekoracijomis; taipgi galima gauti ispaniško dezinu.

Artistiniai Radiatorių Kabinetai Mūsų radiatorių kabinetai yra padaryti nuo paties būdu ir yra tikrai naujienos. Jie atnešė. Dykai reikalingi agentai išimtinom teritorijom. Ateikite, rašykite, arba telefonuokite

Ina Manufacturing Co.

3509 W. 63rd St. Tel. Grovehill 1222

GARSIOS Pietinės Illinois Mine run \$6.50 už toną, pristatom. Labai mažai dulkų. Lump, egz. nut \$7.50, pristatom. GOVALIS, Canal 2311

Automobiles

28 Buick 5 pas. sedan \$800
28 Buick Sedan-Standard, 2 door \$695
29 Essex Sedan \$550
29 Oakland Landau Sedan \$325
29 Ford coupe \$400
29 Ford Tudor \$400
28 Auburn roadster \$600
McDERMOTT MOTOR SALES CO. 7136 S. Halsted St., Triangle 9380

Musical Instruments

Muzikos Instrumentai

\$750 MIDGET Baby Grand pianas, kaip naujas, turi parsiuodu už priklausančią \$300 balansą - Bargenas. Mid West Piano Stores, 6136 South Halsted St.

GROJIKLIAI PIANAI, nauji ir sankrovoj padėvėti, geriausias stovyje, \$125 ir augš. Lengvi išmokėjimai. Priimam mainui fonografai ir radio, \$5 ir augš. Atlida vakarais. ADAM SCHAFF 319 S. Wabash Ave. Tel. Harrison 8731

Musical Instruments

Muzikos Instrumentai

GROJIKLIAS PIANAS storadžiūje, \$900 stiliaus, suolelis ir roles. Turiu parduoti už \$150. Matykite Art Schultz, 6136 S. Halsted St.

PIANAI! RADIJAI!

TURIU APLEISTI SAVO STORAGE SANDELĮ

Pirkite sau Radio del "Naujienų" Lietuvių Radio Valandos.

Phonografai, Radio \$1 ir augš.

Išskaitant tokių išdirbyčių kaip CHENEY, STARCK, VICTOR, BRUNSWICK ir daug kitų. Ateikite anksti geriausiam pasirinkimui.

Štai yra keletas iš daugelio pianų bargejū:

Whitney, Ebony \$10
Hallet & Daws, Walnut \$20
Smith, Mahogany \$25
Arion, Walnut \$30
Brewster, Mahogany \$35
Wheelock, Mahogany \$40
Carr, Oak \$45
Story & Clark, Walnut \$50
Gaylord, Walnut \$55
Cable, Oak \$60

Didelis pasirinkimas biskj vartotų grojiklių pianų už \$45 ir augš.

CABLE IŠDIRBYSTES UPRIGHT PIANAI UŽ NEPA-PRASTĄ NUPIGINIMĄ.

CABLE PIANO CO.

1731 W. 22nd St. Tel. Canal 7461

Help Wanted—Male

Darbininkų Reikia

Susilauk pasisekimo su Chevrolet

Energiški ir sumanūs vyrai gali rasti progą papildinimui uždarbio ir pažengimui pirmyn, pardavinėjant nepaprastus naujus 6 cilindrius Chevrolet, kurie buvo rodomi Pure Oil trobsėy, prie Wacker Drive ir Wabash Ave. nuo gruodžio 1 iki 6 D. Ypac reikalinga vyru teritorijose Worth, Sticney, taipgi tarp Stock Yards ir Michigan Ave. Turi kalbėti lietuviškai, lenkiškai, čekiškai ir angliškai. Pirmą ankstant bus trumpa laika lavinami dykai konstrukcijos šiu kars ir geriausių būdu juos pardavinėti. Kreipkitės kas diena nuo 10 iki ryto iki 4 val. po pietu.

Chevrolet Vertelgu

Susivienijimas Gossard Building Room 301 Rush and Ohio Sts.

REIKIA selekmanų ir saleslades pardavinėti apartamentinius lotus arti Marquette Parko, pigiai, už \$50 imokėjimui ir mažais mėnesiniais išmokėjimais.

Geras komisas EDWARD J. GLACKIN, 7330 S. Western Ave.

REIKIA vyru, gerų darbininkų, su ludijsmais, \$25 ar daugiau. Atsišaukite nuo 9 ryto iki 9 vakaro. Mr. Stancel, A. G. Briggs & Co., 1203 W. 79 St.

Help Wanted—Female

Darbininkų Reikia

REIKIA patyrusių operatorų prie vaikų dresų. Edith Dress Co., 1326 Milwaukee Ave.

Help Wanted—Female

Darbininkų Reikia

REIKALINGA moteris ar mergina i kendžiū ir ice cream parlorj turinti formiūdel del trijų kambarių tu paaukoti. Lotas 60x125. \$11,500. Labai gera progą.

1707 W. 45 St. kampas Paulina St.

Reikalinga vyrėja i mažą restauraciją, gali buti ir su šeima, nes yra trys ruimai gyvenimui ir gali su mažu imokėjimu istoti ir i bizni. 903 W. 35th St.

50 dirbtuvės mergaičių, nereikia patyrimo, \$16 i savaitę. Indų plovėjų, \$17 i savaitę. Kambarinių, \$65 i mėnesį. Janitorų, trumpos valandos, \$56 i mėnesį. Virtuvės mergaičių, \$16 i savaitę. Mergaičių prie namų darbo, \$15 i savaitę, kambarys ir valgis. Elektrikinių mašinų operatorų, \$15 iki \$18 i savaitę. Pardavėjų, \$15 iki \$18 i savaitę. SOUTH PARK EMPLOYMENT AGENCY 4191 So. Halsted Street Kampas 42-ros gt., 2 fl.

MAZAS ATLYGINIMAS

Matykite mus tuojau del šių darbų. Kambarinės, \$65 i mėnesį. Pirties mergaitės, \$60 i mėnesį. Džianitorės, \$70 i mėnesį. Indų plovėjos, \$15—\$17 i savaitę. Antra vyrėja, \$25 i sav. Mergaitės del radio darbo, turi buti patyrimo, \$18 iki \$22 i sav. ATLAS EMPLOYMENT SERVICE 6250 S. Halsted St., Room 10 Antras augštas

Business Chances

Pardavimui Bizniai

PARDAVIMUI čėverykų krautvė ir čėverykų taisyimo šapa, pigiai. Gera vieta, geras biznis, 655 W. 18 St.

PARDAVIMUI 30 kary garazis i gasolino stotis, 8,000 gal. gasolino išeina i mėnesį. 7800 Archer Ave., Justice Park, Ill. Tel. Willow Springs 60.

PARDAVIMUI grosernė, gera vieta, pigiai, 3432 So. Halsted St. Boulevard 1963

PARDAVIMUI barbernė, kartu ir pagyvenimui kambariai, pigi randa, ant bizniavos gatvės, 3252 So. Morgan St.

PARDUOSIU pigiai bučernė i grosernė, randa \$40, ilgas lysas. Teisingas pasiulimas nebus atmetas. 6530 S. Damen Ave.

DELICATESSEN, saldinių ir smulkmenų krautuvė švedų apilinkė, 4 garų šildomi kambariai. Greitam pardavimui pigiai, vienai sunku apsidirbti, 5966 S. Racine Ave.

PARDAVIMUI barbernė, kartu ir pagyvenimui kambariai, pigi randa, ant bizniavos gatvės, 3262 So. Morgan St.

Farms For Sale

Ukiai Pardavimui

MICHIGAN FARMOS 20 akrų, nauja 5 kambarių cottage, prie valstijos vieškelio, su žuvinu upeliu, \$1,250; taipgi 40 akrų su 6 kamb. namu \$2,100. Daenzer, 2853 W. Van Buren St., West 6161.

210 AKRU, didelė barnė, vištinių kas, garadžius, 11 kambarių namas, gražus sodnas, geriausiai padėty. Kaina \$70,000.

197 AKRAI, 167 dirbamos, sodnas, 8 kambarių namas, didelės barnės, du 800 pėdų šuliniai. Kaina \$28,000.

80 AKRU pieninė farma \$15,000.

Dauk kitų už mažesnes kainas. J. H. SHAFFER and CO. 808 Ridge Ave., Wilmette, Ill. Telephone 364

Exchange—Mainai

MAINYSIU savo biznį-cottage, dviflati arba triflati ant farmos, tuščio loto, biznio ar kitokios real estate savasties: 2031 West 35th St. Lafayette 0909.

ISSIMAINO bungalow 6 kambarių — mainysiu i didelį namą arba primisiu kaip pirmą imokėjimą, bučernė, restauranta arba namų kitime mieste.

F. G. LUCAS, 4108 Archer Ave., Tel. Lafayette 5107